

Helsingin Osuuskauppa Elanto

Tilinpäätös ja toimintakertomus

1.1. - 31.12.2021

Y-tunnus 1837954-9

Kotipaikka Helsinki

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 2021

SISÄLLYSLUETTELO

SIVUT

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	1-11
TILINPÄÄTÖS	
TULOSLASKELMA	12
TASE	13
RAHOITUSLASKELMA	14
KONSERNIN JA EMON LIITETIEDOT	15-31
KONSERNIN TUNNUSLUVUT	32
YLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMINEN	33
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET	34
LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA	35
TILINTARKASTUSKERTOMUS	
HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO	

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO

TOIMINTAKERTOMUS 2021

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Maailmankauppa on elpynyt Covid-19 Pandemiasta ja Suomen talous jatkoi kasvuun vuonna 2021. Maailmantalouden parantuminen ja yleisten elvytystoimien johdosta vienti sekä tuonti ovat kasvaneet. Kasvu on ollut kuitenkin kaksijakoista. Suomessa mm. vähittäiskaupan toimiala on kokonaisuutena hyötynyt pandemiasta ja teollisuuden vienti on kasvanut edellisvuodesta. Rajoitukset ovat kuitenkin vaikuttaneet vahvasti osaan toimialoista ja esimerkiksi majoitus- ja ravitsemistoimiala on ollut niiden johdosta edelleen merkittävässä vaikeuksissa. Suomen vientitalous selvisi koko korona-ajan suhteellisen vähin vaurioin. Vähittäiskauppaa auttoi kulutustottumusten muutos pandemia-aikana, merkittävimpana kulutuksen siirtyminen koteihin. Kun palveluja ei ole päässyt käyttämään normaaliin tapaan eikä ulkomaanmatkailu ole ollut mahdollista, varat ovat ohjautuneet osin säästämiseen, käyttötavaroiden ostamiseen sekä kodin ehostamiseen. Vuoden 2021 kasvun (BKT) arvioidaan olevan noin 3,4 prosentin tasolla. Vuoden 2022 kasvuennusteet ovat Ukrainan tilanteen vuoksi epävarmoja.

Suomessa vähittäiskaupan myynnin kasvu pysähtyi vuonna 2021 kolmannella neljänneksellä, mutta myynnin määrä oli silti selvästi vuoden takaista suurempi. Kuluttajien hyvä luottamus omaan talouteen sekä korkea säästämisaste luovat positiivisia edellytyksiä yksityisen kulutuksen kasvulle. Työvoiman saatavuus on heikentynyt ja saattaa aiheuttaa esteitä kasvulle. Erityisesti matkailu- ja ravitsemusala on kärsinyt pahasti pandemiassa, ja työntekijöitä on hakeutunut muille aloille.

Pääkaupunkiseudulla väestönkasvu jäi edellisistä vuosista ja kasvu HOK-Elannon toimialueella oli ennakkotietojen mukaan 10 344 henkilöä (12 713) eli 0,7 prosenttia (0,9 %). Toimialueella asui vuodenvaihteessa 1 429 475 henkilöä (1 419 218) eli 25,8 prosenttia (25,6 %) koko Suomen väestöstä.

KEHITYS S-RYHMÄSSÄ 2021

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti oli vuonna 2021 12 328,5 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 5,9 prosenttia. S-ryhmän bonusjärjestelmään kuuluvien asiakasomistajien kokonaisjäsenmäärä oli vuoden lopussa 2 471 637, jossa oli kasvua 77 341 asiakasomistajaa. Bonusta asiakasomistajille maksettiin yhteensä 379 miljoonaa euroa.

S-ryhmän investoinnit olivat 793 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aikaisemmin olivat 642 miljoonaa euroa. S-ryhmän yhteenlaskettu konsolidoimaton tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 302 miljoonaa euroa voitollinen, kun tulos edellisenä vuonna oli 199 miljoonaa euroa.

HOK-ELANNON VUODEN 2021 TAPAHTUMAT

Ruoan verkkokaupan kysyntä on ollut vahvassa kasvussa jo pian kahden vuoden ajan. HOK-Elannon ruoan verkkokaupan myynti harppasi vuonna 2021 53 prosentin eli yli 38 miljoonan euron loikan edellisvuoteen verrattuna. Ruoan verkkokaupan myynti oli yhteensä 110 miljoonaa euroa ja verkon osuus koko päivittäistavaramyynnistä nousi yli viiden prosentin. Myyntitulos siivitti HOK-Elannon ruoan verkkokaupan markkinajohtajaksi toimialueellaan. Ruoan verkkokauppaa on kehitetty voimakkaasti muun muassa noutopisteverkostoa laajentamalla. Samalla asiakkaiden käyttöön on tuotu uusi ruoan verkkokauppa S-kaupat.fi, joka helpottaa entisestään ruoan ostamista verkosta.

HOK-Elanto kehitti palvelujaan uudistamalla olemassa olevaa toimipaikkaverkostoa ja avaamalla uusia. Yhteensä vuoden 2021 aikana avattiin 18 täysin uutta toimipaikkaa ja 25 toimipaikkaa uudistettiin. HOK-Elannolla oli vuoden vaihteessa yhteensä 369 market-, tavaratalo-, ravintola-, autopesu- ja polttonestejakelu- sekä hautaus- ja lakipalveluiden toimipaikkaa.

Bonuksia maksettiin asiakasomistajille enemmän kuin koskaan, 77,3 miljoonaa. Koronarajoituksista kärsineellä ravintola-alalla työskentelevälle henkilöstölle tarjottiin vuoden 2020 tapaan työtä kaupan puolelta.

LIKEVAIHTO JA TULOS

HOK-Elanto -konsernin liikevaihto oli 2 249,8 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 3,9 prosenttia (edellinen vuosi 2 166,2 M€).

HOK-Elannon ylijäämä eli tulos ennen veroja oli 24,5 miljoonaa euroa (8,2 M€). Tuloksen parantuminen johtui pääosin sijoitussalkun edellistä vuotta paremmasta arvonkehityksestä. Lisäksi market- sekä tavaratalokauppa sekä polttoneste- ja autonpesukauppa paransivat tulostaan edellisestä vuodesta. Koronakriisistä on kärsinyt koko ravintolatoimiala ja Helsingin kantakaupungin alueella myös kaikki muut liike-toiminnot.

Tulos sisältää kertaluonteisiksi katsottavia tuottoja, lähinnä käyttöomaisuuden myyntivoittoja 2,7 miljoonaa (0,3 M€) ja vastaavasti kertaluonteisia kuluja 1,8 miljoonaa euroa (-0,6 M€).

Liiketulos oli 5,9 miljoonaa euroa (-2,0 M€) eli 0,3 prosenttia liikevaihdosta (-0,1 %). Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,4 prosenttia (1,2 %) ja oman pääoman tuotto oli 2,7 prosenttia (1,0 %).

HOK-Elanto-konsernin liikevaihto ja liiketulos toimialoittain

	Liikevaihto		Liiketulos	
	2021 M€	muutos %	2021 M€	muutos M€
Marketkauppa	1983,6	2,9 %	15,5	6,1
Tavaratalokauppa	63,4	3,5 %	-2,2	1,2
Ravintolaliiketoiminta	54,1	-4,0 %	-17,2	-0,2
Polttoneste- ja autonpesukauppa	119,2	29,2 %	2,1	0,3
Muu liiketoiminta ja hallinto	29,5	5,1 %	7,6	0,3
HOK-Elanto konserni yhteensä	2249,8	3,9 %	5,9	7,9

Marketkauppa oli edelleen liiketoiminnan vahva tukijalka 2,0 miljardin (1,9 mrd) liikevaihdollaan ja 2,9 prosentin kasvullaan. HOK-Elannolla oli vuoden lopussa 129 Alepaa, 63 S-marketia, 14 Prismaa, kolme Food Market Herkkua.

Kahdeksan S-marketia, viisi Prismaa ja 28 Alepaa ovat avoinna vuorokauden ympäri vuoden jokaisena päivänä. Lisäksi kaikki Prismat olivat auki 1.12-23.12. 24/7.

Liikevaihdon kasvu johtui mm. uusien toimipaikkojen avauksista ja verkkokaupan kasvusta. Marketkaupan liiketulos oli 15,5 miljoonaa euroa (9,4 M€).

Kahden Sokos-tavaratalon ja 12 Emotion-kosmetiikkamyymälän liikevaihto oli 63,4 miljoonaa (61,2 M€), jossa nousua oli 3,5 prosenttia (-18,4 %). HOK-Elannon tavaratalokaupan liiketulos oli -2,2 miljoonaa euroa (-3,4 M€).

Ravintolaliiketoiminnan liikevaihto oli 54,1 miljoonaa euroa (56,4 M€), jossa oli laskua -4,0 prosenttia (-53,4 %). Ravintoloiden liiketulos oli -17,2 miljoonaa euroon (-17,0 M€). Liikevaihdon lasku johtui ravintolatoimialaa koskevista koronarajoituksista. HOK-Elannolla oli vuoden lopussa 77 ravintolaa.

Polttoneste- ja autopesukaupan liikevaihto oli 119,2 miljoonaa euroa (92,3 M€), jossa nousua oli 29,2 prosenttia (-13,6%). Liikevaihdon kasvu johtui pääasiassa polttonesteen hintojen noususta, mutta myös myydyt litrat kehittyivät positiivisesti. Ketjuun kuuluu pääkaupunkiseudulla yhteensä 57 polttoneste-, autopesu- ja sähköautolataus toimipaikkaa. Porttipuistoon ja Lahelaan avattiin polttoneste-, ja autopesu toimipaikat ja lisäksi avattiin 23 sähköautojenlatauspistettä. Liiketulos oli 2,1 milj. euroa (1,8 M€).

HOK-Elannon muun liiketoiminnan muodostavat kiinteistöliiketoiminta sekä Hautaus- ja Lakipalvelu. Muun liiketoiminnan liikevaihto oli 29,5 miljoonaa euroa (28,0 M€). HOK-Elannon Hautaus- ja lakipalvelulla on 12 toimistoa.

KONSERNIRAKENNE

HOK-Elanto-konserni koostuu emoyritys Helsingin Osuuskauppa Elannosta, HOK-Elanto Liiketoiminta Oy:stä (marketkauppa, tavaratalokauppa, polttoneste- autonpesukauppa sekä ravintolaliiketoiminta), HOK-Elanto Palvelu Oy:stä, S-Herkkukeittiö

Oy:stä sekä 31 kiinteistöyhtiöstä. S-Herkkukeittiö Oy:n osakkeet ostettiin SOK:lta kesäkuussa 2021.

Konserniin kuuluu 20 osakkuusyhtiötä. Osakkuusyhtiöistä merkittävin on Kauppakeskus Jumbon kiinteistön Vantaalla omistava Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus, josta HOK-Elanto omistaa 27,9 prosenttia.

INVESTOINNIT JA KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNNIT

Vuoden 2021 aikana HOK-Elanto investoi toimipaikkaverkostonsa kehittämiseen 136,4 miljoonaa euroa (120,0 M€). Käyttöomaisuutta myytiin 2,6 miljoonalla eurolla (0,2 M€).

Vuonna 2021 avattiin Alepat Matinkylään, Tapulikaupunkiin, Porttipuistoon, Lahelaan, Verkkosaareen, Kuparitaloon, Postipuistoon, Kauklahteen sekä Lentoasemalle (muutto), S-marketit Pukinmäkeen, Hakaniemeen ja Nöykkiöön, Spaghetteria-ravintola kauppakeskus Iso Omena sekä Kaaren Prismaan Kauppahallin ravintolat, ABC-pesu- ja polttonestetoimipaikat Porttipuistoon sekä Lahelaan, ja Emotion Hakaniemi. S-market-ketjun uudistushanketta jatkettiin uudistamalla 20 S-markettia. Lisäksi HOK-Elanto osti S-Herkkukeittiön SOK:lta sekä myi Kodin Terra Tuusulan Stark Suomi Oy:lle.

RAHOITUS JA SIOITUKSET

Nettorahoitustuotot olivat 18,7 miljoonaa euroa, edellisenä vuonna nettorahoitustuotot olivat 10,1 M€. Pääosa nettorahoitustuotoista on kertynyt sijoitussalkusta ja sen arvon nousu oli edellistä vuotta suurempi.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. Likvidit sijoitukset ja rahavarat olivat vuoden päättyessä 295,6 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 353,6 M€). Omavaraisuusaste oli 75,9 prosenttia (76,2 %).

HOK-Elannolla on hallituksen hyväksymä rahoitusstrategia ja sijoituspolitiikka. Sijoitustoiminnassa pyritään pitkäjänteisyyteen ja matalariskisyyteen. Tavoitteena on siten sekä säilyttää sijoitettu pääoma että kasvattaa pääomaa ja saada sille tuottoa ilman, että sijoitusomaisuuteen kohdistuu hallituksen päättämää tasoa suurempi riski. Sijoitustoimintaa tulee toteuttaa S-ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisesti. Sijoituskohteen toimiala- tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa HOK-Elannon arvojen tai eettisten ja muiden toimintaperiaatteiden kanssa. Rahoitusinstrumentit on arvostettu vuoden 2016 alusta lähtien kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoisista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Sijoitustoiminnan laskennallinen tuotto vuonna 2021 oli 8,5 %, kun edellisenä vuonna se oli 4,1 %.

ASIAKASOMISTAJUUS

HOK-Elannon tehtävänä ei ole maksimoida tilikauden tulosta vaan tuottaa etuja ja palveluita omistajille eli tavallisille suomalaisille kotitalouksille pääkaupunkiseudulla. Osuustoiminnallinen yritys on olemassa asiakasta varten.

HOK-Elannon asiakasomistajat ostivat Bonusta kerryttäviä tuotteita ja palveluja 2 272 milj. eurolla HOK-Elannosta, S-ryhmästä ja S-ryhmän yhteistyökumppaneilta.

HOK-Elantoon liittyi viime vuonna 24 305 uutta asiakasomistajaa (23 748). Vuoden lopussa heitä oli 652 502 taloutta (649 040) eli 76,6% (77,8 %) toimialueen yhdeksän kunnan kotitalouksista.

Konsernin myynnistä 64,6 prosenttia (64,5 %) suuntautui asiakasomistajille. HOK-Elannon asiakasomistajat saivat Bonusta yhteensä 77,3 miljoonaa euroa (73,2 M€) ja maksutapaetua 2,5 miljoonaa euroa (2,3 M€). Asiakasomistajille maksetun Bonuksen määrä kasvoi 6 prosenttia ja maksutapaetu 12 prosenttia.

S-mobiilisovellus tarjoaa asiakasomistajalle mahdollisuuden seurata Bonuksen ja maksutapaedun kertymisen lisäksi omaa ostokäyttäytymistään: esimerkiksi hiilijalanjälkeä, kasvien määrää, ruoan kotimaisuutta, ostorytmiä ja muovikassien määrää. HOK-Elannon asiakasomistajista, jotka asuvat toimialueella, S-mobiilin käyttäjiä on 463 042 ja heistä Omat ostot -palvelua käyttäjiä 148 536.

Omistajapalvelulla on 13 toimipistettä. Prismojen ja Helsingin Sokoksen yhteydessä olevat Omistajapalvelut palvelevat monipuolisesti asiakasomistajuuteen ja S-Pankkiin liittyvissä asioissa. Omistajapalveluissa, kentän asiakaspalvelutehtävissä, työskentelee noin 100 henkilöä.

S-PANKKI

S-Pankki tarjoaa ratkaisuja päivittäisten raha-asoiden hoitamiseen, säästämiseen ja hankintojen rahoittamiseen. Maksuton käyttötili, kansainvälinen maksukortti ja pankkitunnukset sähköiseen asiointiin ovat tuntuvia etuja, jotka asiakasomistajat saavat omasta pankistaan. HOK-Elanto omistaa S-Pankista 10,0 prosenttia.

Vuoden 2021 lopussa noin 594 000 (597 000) HOK-Elannon asiakkaalla on käytössään S-Etukorttiin liitetty maksukortti. S-Pankin pankkitunnukset on yli 578 000 (553 000) HOK-Elannon asiakkaalla. S-Pankin taustalla on vahva osuustoiminnallinen arvomaailma ja keväällä 2021 suomalaiset arvioivat S-Pankin Suomen vastuullisimmaksi pankiksi jo 9. kerran peräkkäin Euroopan laajimmassa vastuullisuustutkimuksessa.

OSUUDET JA OSUUSPÄÄOMA

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on yksi osuuslaji. Osuuksiin ei liity erityisehtoja. Osuuskunnan osuudet jakautuvat osuuslajeittain seuraavasti:

	2021	2020
Osuudet	652 502	649 040
Osuuspääoma	59 117 012,59	59 117 012,59

Osuuspääoma koostuu jäsenten maksamista osuuspääomaan kirjattujen osuusmaksujen yhteenlasketusta määrästä. Tilikauden aikana on eronneille tai erotetuille jäsenille palautettu heidän maksamansa osuusmaksut välittömästi osuuskunnan sääntöjen mukaisesti. Palautettujen osuuksien lukumäärä oli 20 843 kpl (12 364 kpl) ja osuus kaikista osuuksista 3,2 prosenttia. Palautettuja osuusmaksuja vastaavat osuudet on mitätöity. Osuudesta maksettu vastike vastaa jäsenen eroamishetkellä kertynyttä osuusmaksua, joka täyteen maksaneilla oli 100 euroa. Palautettujen osuusmaksujen yhteismäärä oli 1,6 miljoonaa euroa (1,1 M€).

HENKILÖSTÖ

Henkilökuntaa oli vuoden lopussa 6 495 henkilöä (6 166).

Kokoaikaisiksi henkilötyövuosiksi muutettuna henkilökunnan laskennallinen määrä oli 5302 henkilöä (5 335). Määrä on laskettu keskimääräisenä ja se jakaantui toimialoittain seuraavasti:

	2021	2020
Marketkauppa	4 135	4294
Tavaratalokauppa	202	196
Ravintolaliiketoiminta	620	528
Polttoneste- ja autopesukauppa	12	5
Muu liiketoiminta, ketjuohjaus ja hallinto	333	312
Yhteensä	5 302	5 335

Toimintaa on kehitetty pitkäjänteisesti yhdessä henkilöstön kanssa ja työtyytyväisyys on ollut jo useiden vuosien ajan selvästi suomalaisten työpaikkojen keskiarvoa korkeammalla tasolla. Vuoden 2021 henkilöstötutkimuksen vastausprosentti oli 91,4 ja tulos erittäin korkealla tasolla. Tunnustuksena henkilöstön korkeasta omistautuneisuudesta HOK-Elannolle myönnettiin Suomen Innostavimmat Työpaikat 2021 -tunnustus.

Poikkeuksellinen pandemia-aika on vaikuttanut sairaspöissaoloihin, mutta keskimääräinen sairaspöissaolopäivien määrä ei kuitenkaan ole noussut. Myös sairaajan palkkaprosentti oli vuonna 2021 4,2% ollen lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Nousua vuodesta 2020 oli n. 0,1%-yksikköä. Hyvä ja ammattimainen työ keskitetyn koronapäivystyksen sekä hyvien ohjeistusten myötä sekä myös työterveyshuollon kautta tarjotut koronatestaukset ja -rokotukset henkilökunnalle ovat olleet merkittävä asia pandemiasta johtuvien tartuntojen ja pöissaolojen ennaltaehkäisyssä.

Keskimääräinen työsuhteen pituus oli 8 vuotta (7 vuotta 10 kuukautta). Henkilökunnan keski-ikä oli 36 vuotta (36 vuotta). Naisten osuus koko henkilöstöstä oli 74 prosenttia (75 %). Kokoaikaisten työntekijöiden osuus koko henkilöstöstä oli 43 prosenttia (44 %). Ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä osuuskaupassa on 41 (41) eri maasta. Kesätöitä HOK-Elanto tarjosi noin 1400 nuorelle (1300).

Pandemian johdosta ravintolatoimiala ja tavaratalokauppa kärsivät voimakkaasta asiakaskadosta vuoden 2020 lisäksi myös 2021. Samoin ravintolatoimiala kärsi erilaisista pandemia-ajan rajoituksista sekä suluista. Samaan aikaan market-toimialalla ja erityisesti verkkokaupassa asiakasmäärät lisääntyivät merkittävästi. Toimialarajat ylittävällä yhteistyöllä yhtään HOK-Elantolaista ei jouduttu irtisanomaan tai lomauttamaan koronan vuoksi, vaan kaikille on tarjottu työtä market-toimialalta. Vakituisesti kaupan puolelle on siirtynyt kahden vuoden aikana noin 160 ravintolatoimialan työntekijää.

Osuuskauppa huolehti henkilöstön hyvinvoinnista mm. panostamalla esihenkilöiden hyvinvointiin eri teemavalmennuksilla sekä kehittämällä esihenkilöitä työyhteisön tukemisessa. HOK-Elannolle palkattiin oma organisaatiopsykologi tukemaan esihenkilöiden osaamista sekä koko HOK-Elannon henkilöstöä mielen hyvinvoinnin asioissa.

Terveysturvallisuudesta on huolehdittu keskitetyn koronaohjauksen sekä hyvän viestinnän ja ohjeistamisen avulla. Lakisääteisen työterveyshuollon täydennykseksi HOK-Elanto on tarjonnut henkilöstölleen sairaanhoidon palveluja, vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen ja Sairauskassan lisäetuuksia. Sairauskassan uutena etuutena otettiin käyttöön myös lyhytpsykoterapiapalvelut. Henkilöstön hyvinvointia on tuettu uudella epassi – tukimuodolla, jossa henkilö voi monin eri tavoin hyödyntää tukea omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Henkilöstöä on hyvinvoinnin tuen lisäksi paljuttu myös korona – ajan kannustepalkkiolla, joka on perustunut osin johdon ja hallituksen tekemiin arvioihin. Henkilöstölle maksettiin n. 2 M€ erilaisina tuki- ja kannustepalkkioina.

RISKIENHALLINTA

HOK-Elanto-konsernissa pyritään ennakolta tunnistamaan riskitekijät sekä arvioimaan niiden todennäköisyys ja merkittävyys liiketoiminnan tavoitteiden kannalta. HOK-Elannon hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, jossa kuvataan riskienhallinnan tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. Riskienhallintatyö on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden strategiset ja operatiiviset riskit.

HOK-Elannon strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain lyhyellä (3v.) ja pitkällä (10v.) aikajänteellä. Merkittävimmät HOK-Elannon lyhyen aikavälin riskit liittyvät koronapandemian pitkittymiseen ja sen vaikutuksiin ravintola- ja käyttötavarakaupassa, erityisesti Helsingin keskustan liiketoiminnoissa. Päivittäistavarakaupan kilpailukyvyyn varmistaminen on edelleen keskeistä kaupan alan muutoksessa. Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät HOK-Elannon näkökulmasta mm. kulutustotumusten, työelämän ja liikkumisen muutosten kehittymiseen ja niiden vaikutuksiin

kuluttajakäyttäytymiseen. Strategisia riskejä hallitaan sekä HOK-Elannon omilla että S-ryhmätason toimenpiteillä.

HOK-Elannossa kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaiden turvallisuuteen sekä henkilöstön työturvallisuuteen ja hyvinvointiin. Jokaisella toimipaikalla on omat ohjeensa ja suunnitelmansa, jotka perustuvat työympäristön riskien tunnistamiseen. Henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti, jotta he tuntevat turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja osaavat huolehtia asiakkaiden turvallisuudesta.

VASTUULLISUUS

Kohti kestävän kuluttamisen uutta normaalia

Ruokavaliolla on vaikutusta terveyteen ja ruokavalinnoilla voi vaikuttaa myös ympäristöön. Elintarvikkeiden alkuperä sekä eettiset kysymykset kiinnostavat yhä useampaa kuluttajaa.

Tavoitteenamme on, että vuonna 2030 myymästämme ruoasta vähintään 65 prosenttia on kasvipohjaista ja 80 prosenttia on kotimaassa valmistettua. Mielenkiinto eläintuotteiden korvaamiseen kasvukunnan vaihtoehtoilla näkyy toimialueellamme ja HOK-Elannossa myydyistä tuotteista 63 % on kasvipohjaisia. Myyntiä ovat osaltaan vauhdittaneet satokauden kasvisten esiin nostaminen sekä mm. osallistuminen vegaanihaaste-kampanjaan. HOK-Elannon ravintoloissa tuore porsaan- ja broilerin liha on 100 % kotimaista ja ravintolat ilmoittavat käyttämänsä lihan alkuperämaan avoimesti asiakkailleen. Ruokalistoilta löytyy yhä useammin myös luomu- ja vegaanivaihtoehtoja.

Edistämme kestävää kaupungistumista ja asiakkaidemme hiilineutraalia liikkumista ja tätä on edistetty toimimalla kaupunkipyörien pääyhteistyökumppanina Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Prisma Kaari Kannelmäkeen avattiin helposti saavutettavissa oleva pyörähuoltopalvelu, jonka palveluilla voidaan lisätä niin asiakkaiden omien pyörien käyttöikää kuin niiden turvallisuutta. Vuoden 2021 aikana sähköautojen latauspisteverkostoa kasvatettiin voimakkaasti.

Kohti kestävää kasvua - luonnonvaroja kunnioittaen

Määrätietoinen työ sekä investoinnit ilmastonmuutosta vastaan ja kiertotalouden edistämiseksi ovat jatkuneet kaikilla liiketoiminta-alueilla.

Merkittävimmät päästöt toiminnassa syntyvät kaupan kylmälaitteista. Kaikissa myymälöissä siirrytään luonnollisten kylmäaineiden käyttöön kylmätekniikassa viimeistään vuoteen 2030 menneessä. Jo yli puolet myymälöistä käyttää kylmäaineenaan ympäristöystävällisempää hiilidioksidia. Kylmälaitteinvestointien ohella myymälöiden valaistuksen päivittäminen LED-valoihin, päästöttömän sähkön käyttö ja kylmäjärjestelmän tuottaman lämmön hyödyntäminen mm. kiinteistön lämmityksessä edistävät matkaa kohti hiilinegatiivista S-ryhmää vuonna 2025. Merkittävin osa käyttämässämme sähköstä on tuotettu tuulivoimalla ja aurinkosähköjärjestelmä on käytössä kuudessa myymälässä. Polttonestekaupan ympäristöriskien toimenpideohjelma on käynnissä.

HOK-Elanto on sitoutunut puolittamaan hävikin vuoteen 2030 mennessä ja hävikin vähentämisessä keskeiset työkalut ovat tilaustoiminnan ja ennustettavuuden kehittämisessä. Punalaputetut tuotteet ja illan tupla-alennus vähentävät hävikkiä silloin, kuin kysynnässä tapahtuu odottamattomia muutoksia. HOK-Elanto haluaa yhdessä asiakkaidensa kanssa vähentää ruokahävikkiä erilaisin keinoin. Vuonna 2021 S-marketeihin tuotiin myyntiin ekologiset ja edulliset kahden euron hyvikkilaatikat, joihin kerätään hävikkiuhan alta pelastettuja hedelmiä, vihanneksia ja leipomotuotteita. Suureen suosioon nousseet hyvikkilaatikat ovat tuoneet kaivatun lisän hedelmä- ja vihanneshävikin hillitsemiseen. Myynnistä poistettuja, mutta syömäkelpoisia elintarvikkeita ohjataan myymälöistä yli 60 ruoka-apua tarjoavalle yhteistyökumppanille.

Toiminnasta syntyvien jätteiden kierrätysastetavoitteemme on 80 % vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2021 aikana kierrätysaste kehittyi jälleen ollen 76,4 prosenttia. Erityistä huomiota on kiinnitetty sekajätteen vähentämiseen sekä etsimällä uusia innovaatiota jätevirtojen hyödyntämiseksi sekä kiertotalouden edistämiseksi.

Tuoteturvallisuus on osa vastuullisuutta ja sen tärkeänä työkaluna on elintarvikkeiden omavalvonta. Kaikki HOK-Elannon toimipaikat ovat saaneet kuntien viranomaisten valvontatarkastuksissa oivallisen tai hyvän arvosanan. Sijoittajana HOK-Elanto toimii vastuullisesti ja arvioi sijoitustoimintaansa säännöllisesti tunnistaakseen sijoituskohteiden merkityksen kestäväen kehityksen edistämässä.

Kohti yhdenvertaista maailmaa – eriarvoisuutta poistaen

Nuorten työllistäminen ja työllistymisen edistäminen on ollut vahvasti HOK-Elannon tavoitteena jo vuosien ajan. Kesätyöntekijöitä palkattiin liki 450 ja kahden viikon Tutustu työelämään ja tienaa –harjoittelujakson tarjottiin noin 800 14–17-vuotiaalle nuorelle.

Olemme sitoutuneet toimimaan syrjimättömästi ja yhdenvertaisuusperiaatteiden mukaisesti ja haluamme edistää ihmisoikeuksien toteutumista omassa toiminnassamme. Monikulttuurisuus on osa HOK-Elannon arkea. HOK-Elanto on jo vuosia kouluttanut ja palkannut maahanmuuttajia ja siten edistänyt heidän sopeutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään. HOK-Elanto auttaa myös monien erityisryhmien sopeutumista ja suvaitsevaisuuden lisäämistä työllistämällä mm. kehitysvammaisia ja mielenterveyskuntoutujia.

Kumppanit

HOK-Elannon partnerit tarjoavat asiakasomistajille palveluita, joita osuuskauppa ei itse tuota, kuten terveys-, vakuutus-, optikko-, apteekki-, risteily-, media- sekä kulttuuripalveluita. Osa partnereista tarjoaa etuja, osa myös Bonusta. Stark Suomi Oy:lle myyty Kodin Terra Tuusula liittyi partner-verkostoon loppuvuonna 2021 ja loput HOK-Elannon toimialueella olevat Stark Suomi Oy:n toimipaikat liittyvät vaihteittain partner-verkostoon vuonna 2022.

Yhteistyökumppaneita, joiden toimintaa HOK-Elanto tuki vuonna 2021 olivat muun muassa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkipyörät sekä Yrityskylä. HOK-Elannon S-market-ketju tuki Tiedekeskus Heurekan ohjattuja Makukoulu-työpajoja muun muassa lahjoittamalla ohjelmia varten tarvittavia elintarvikkeita.

Mielenterveyden haasteet ovat lisääntyneet pandemian aikana ja HOK-Elanto teki 100 000 euron lahjoituksen Toivon Kärki ry:n ja MIELI ry:n yhteiseen Pidä Huolta -hyväntekeväisyshaasteeseen, jonka avulla kerättiin rahaa nuorten mielenterveys-työhön.

HALLINTO

HOK-Elannon keskeiset hallintoelimet ovat edustajisto, hallintoneuvosto ja hallitus.

Vuonna 2021 hallintoneuvoston uutena puheenjohtajana aloitti OTK, eMBA Heli Puura ja uutena 1. varapuheenjohtajana kansanedustaja, THM Sari Sarkomaa. Kari Uotila jatkoi 2. varapuheenjohtajana. Pitkäaikainen aiempi hallintoneuvoston puheenjohtaja VTM Jorma Bergholm jatkoi hallintoneuvoston jäsenenä ja muina jäseninä jatkoivat pastori Mika Ebeling, kansanedustaja Arja Juvonen, johtaja Lauri Kaira, valtiotieteiden tohtori Kimmo Kiljunen, teatteritaiteen maisteri Irina Krohn, erikoissairaanhoitaja Merja Kuusisto, luomuviljelijä Samuli Laurikainen, näyttelijä Sara Paavolainen ja erityisasiantuntija Johanna Värmälä. Uusina jäseninä hallintoneuvostossa aloittivat kansanedustaja Mia Laiho, kansanedustaja Wille Rydman ja ryhmäpäällikkö Anita Tuohino. Uusina henkilökunnan edustajina aloittivat marketpäällikkö Reija Laitinen ja päätoiminen työsuojeluvaltuutettu Maarit Turja.

Vuonna 2022 hallintoneuvoston puheenjohtajana jatkaa OTK, eMBA Heli Puura sekä 1. varapuheenjohtajana kansanedustaja, THM Sari Sarkomaa ja Kari Uotila 2. varapuheenjohtajana. Hallintoneuvoston muina jäseninä jatkavat valtiotieteiden tohtori Kimmo Kiljunen, teatteritaiteen maisteri Irina Krohn, kansanedustaja Mia Laiho, luomuviljelijä Samuli Laurikainen, näyttelijä Sara Paavolainen, kansanedustaja Wille Rydman, ryhmäpäällikkö Anita Tuohino ja erityisasiantuntija Johanna Värmälä. Uusina jäseninä hallintoneuvostossa aloittivat kauppatieteiden kandidaatti Arto Bryggare, FM, rehtori Anne Karjalainen, toimittaja Björn Månsson, erityisasiantuntija Mika Raatikainen ja yrittäjä Antti Rantalainen. Henkilökunnan edustajina jatkavat marketpäällikkö Reija Laitinen ja päätoiminen työsuojeluvaltuutettu Maarit Turja.

Vuonna 2021 hallitukseen kuuluivat toimitusjohtaja, KTM Veli-Matti Liimatainen (puheenjohtaja), toimitusjohtaja Markku Uitto (varapuheenjohtaja), professori Jaakko Aspara, toimitusjohtaja Taru Keronen, kauppatieteiden maisteri Pekka Laaksonen ja toimitusjohtaja Sallamaari Muhonen. Hallituksessa vuoden 2021 alussa aloittanut tekniikan lisensiaatti Laura Raitio erosi hallituksesta 20.5.2021.

Vuonna 2022 hallituksen puheenjohtajana jatkaa toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen ja varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Markku Uitto. Muut hallituksen jäsenet ovat professori Jaakko Aspara, toimitusjohtaja Taru Keronen, kauppatieteiden maisteri Pekka Laaksonen, toimitusjohtaja Sallamaari Muhonen ja uutena jäsenenä hallitukseen palaa vuoden tauon jälkeen OTK, ekonomi Tuula Entelä.

Tilikauden 2021 tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti. Vuonna 2022 tilintarkastajana aloittaa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

HOK-Elanto-konsernin johtoryhmän muodostavat v. 2022 toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimialajohtaja Kimmo Nikula (S-market, Alepa, Food Market Herkku, Sokos, Emotion sekä Hautaus- ja Lakipalvelu), toimialajohtaja Lassi Juntunen (Prisma, ABC, verkkokauppa), toimialajohtaja Henriikka Puolanne (ravintolat), talous- ja hallintojohtaja Juha Ilvonen, kiinteistöjohtaja Jyrki Karjalainen, viestintä- ja markkinointijohtaja Tuomas Ahola ja henkilöstöjohtaja Maria Hekkala.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuoden alussa talouteen ovat vaikuttaneet vahvasti vielä voimassa olevat koronarajoitukset. Helmikuussa kärjistynyt Ukrainan kriisi voi lisäksi vaikuttaa, aiemmin alkuvuonna tehtyihin varsin positiivisiin ennusteisiin, negatiivisesti ja kansantalouden kasvu voi hidastua merkittävästi tai jopa pysähtyä kriisin vuoksi. Lisäksi inflaatio nostaa kustannuksia, aiheuttaa hintojen nousupaineita ja heikentää kuluttajien reaalista ostovoimaa.

Ravitsemiskaupan osalta tilanne helpottaa kevään aikana. Alkuvuosi on ollut rajoitteiden sävyttämää, mutta maaliskuun alussa poistuvat rajoitukset luovat edellytyksiä myynnin kasvulle. Kysyntään vaikuttavat keskeisesti mahdolliset uudet virusvariantit sekä yleinen maailmantalouden tilanne. Työvoimapula on edelleen merkittävä kasvun este.

HOK-Elanto panostaa voimakkaasti marketkauppaan ja kuluvan vuoden aikana avataan 6 uutta Alepaa, 3 uutta S-markettia, 1 Prisma sekä 1 Emotion.

Arvioitu investointien määrä vuonna 2022 on 64 M€. Henkilökunnan määrän arvioidaan kasvavan n. 200 henkilöllä vuoden 2022 aikana.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TULOSLASKELMA

	Liite	Konserni		Osuuskauppa	
		1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liikevaihto	1	2 249 802 771,99	2 166 239 308,49	74 049 474,44	71 696 298,41
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3 742 258,68	3 209 719,09	2 204 881,69	1 416 776,81
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	1 652 176 869,89	1 605 696 339,41	5 112 749,45	4 932 084,30
Ulkopuoliset palvelut		46 014 209,94	37 028 313,03	89 984,17	170 434,58
		1 698 191 079,83	1 642 724 652,44	5 202 733,62	5 102 518,88
Henkilöstökulut	4				
Palkat ja palkkiot		186 458 737,02	180 717 522,00	9 355 704,45	9 577 473,48
Henkilösivukulut		40 874 657,79	35 121 997,18	2 357 499,08	2 136 287,91
		227 333 394,81	215 839 519,18	11 713 203,53	11 713 761,39
Poistot ja arvonalentumiset	5	47 214 555,11	41 761 509,06	6 333 658,81	3 910 788,79
Liiketoiminnan muut kulut					
Toimitilavuokrat		96 298 266,88	94 378 053,18	20 174 208,44	19 884 391,00
Muut kulut	6	178 626 520,76	176 725 987,73	20 044 851,93	21 242 249,16
		274 924 787,64	271 104 040,91	40 219 060,37	41 126 640,16
Liikelylijäämä		5 881 213,28	-1 980 694,01	12 785 699,80	11 259 366,00
Osuus osakk.yr. tuloksista (+/-)		-157 622,28	-256 109,89		
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	9	18 809 088,99	10 397 324,93	19 166 035,19	10 923 203,16
Ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		24 532 679,99	8 160 521,03	31 951 734,99	22 182 569,16
Tilinpäätössiirrot (+/-)	10			-16 913 463,09	-15 529 656,77
Tuloverot (+/-)	11	-4 713 475,97	-930 531,17	-1 667 113,42	-184 855,96
Vähemmistöosuudet (+/-)		28 020,76	8 695,60		
Tilikauden ylijäämä		19 847 224,78	7 238 685,46	13 371 158,48	6 468 056,43

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TASE

		Konserni	Konserni	Osuuskauppa	Osuuskauppa
	Liite	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	12	44 650 548,65	38 767 017,75	2 472 519,32	2 800 944,14
Aineelliset hyödykkeet	12	337 371 209,21	297 702 415,24	141 536 773,63	118 831 952,82
Osakkuusyritysosakkeet	13	38 603 518,68	23 056 300,96	42 822 805,45	27 117 965,45
Muut sijoitukset	13	137 994 388,39	112 025 087,56	312 444 310,40	283 721 616,59
		558 619 664,93	471 550 821,51	499 276 408,80	432 472 479,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	14	78 187 580,60	81 190 869,54	134 612,62	133 391,61
Pitkäaikaiset saamiset	15	552 313,95	36 312,85	516 001,10	0,00
Laskennallinen verosaaminen	16	1 993 463,17	3 441 806,14		
Lyhytaikaiset saamiset	17	40 517 761,49	35 259 548,03	3 221 083,26	5 063 753,39
Rahoitusarvopaperit	19	190 510 869,39	231 505 937,27	190 510 869,39	231 505 937,27
Rahat ja pankkisaamiset		105 048 137,03	122 074 043,61	96 031 295,03	101 407 477,68
		416 810 125,63	473 508 517,44	290 413 861,40	338 110 559,95
		975 429 790,56	945 059 338,95	789 690 270,20	770 583 038,95
VASTATTAVAA		31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA					
Osuuspääoma	20	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Vararahasto		67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Osuusmaksurahasto		8 425 301,61	7 578 338,95	8 425 301,61	7 578 338,94
Edellisten tilikausien voitto		584 328 826,96	577 106 296,64	548 446 170,70	541 978 114,27
Tilikauden voitto		19 847 224,78	7 238 685,46	13 371 158,48	6 468 056,43
		738 718 365,94	718 040 333,64	696 359 643,38	682 141 522,23
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	21			4 243 119,86	3 029 656,77
VÄHEMMISTÖOSUUDET		1 365 871,61	1 404 520,94		
PAKOLLISET VARAUKSET	22	7 513 167,86	8 938 353,21	809 208,21	2 020 167,21
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	23	5 690 212,82	4 610 007,39	9 398 203,79	21 681 117,34
Lyhytaikainen vieras pääoma	25	222 142 172,33	212 066 123,77	78 880 094,96	61 710 575,40
		227 832 385,15	216 676 131,16	88 278 298,75	83 391 692,74
		975 429 790,56	945 059 338,95	789 690 270,20	770 583 038,95

RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA		Konserni		Osuuskauppa	
	Viite	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä		5 881 213,28	-1 980 694,01	12 785 699,80	11 259 366,00
Oikaisut liikelyljäämään	(1)	43 682 112,12	38 867 610,30	5 496 252,40	-5 152 209,62
Käyttöpääoman muutos	(2)	6 973 127,35	20 668 850,87	-531 753,16	1 377 394,56
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja		56 536 452,75	57 555 767,16	17 750 199,04	7 484 550,94
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-43 508,70	-24 502,86	-1 072 378,43	-2 412 106,08
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		18 880 815,71	8 023 481,80	18 302 202,34	18 211 331,88
Maksetut tuloverot		-952 644,73	-2 235 293,43	-943 544,32	-2 241 323,08
Liiketoiminnan rahavirta		74 421 115,03	63 319 452,67	34 036 478,63	21 042 453,65
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-95 002 553,27	-111 657 369,72	-29 034 035,08	-46 075 792,87
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-1 718 689,88	-5 258 716,48	-205 740,00	
Investoinnit muihin sijoituksiin		-40 394 588,33	-3 038 933,50	-43 660 883,33	-4 340 578,73
Myönnettyt lainat		0,00	-50 000,00	-15 300 000,00	-19 447 433,54
Lainojen lyhennykset		700 000,00			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		2 144 745,80	306 173,90	2 194 485,00	65 145,16
Luovutustulot muista sijoituksista		618 697,43		1 371 147,74	452 626,96
Lainasaamisten takaisinmaksut				13 450 914,02	5 873 767,94
Muiden sijoitusten lisäys *)		-42 135 232,97	-56 071 700,68	-42 135 232,97	-56 071 700,68
Muiden sijoitusten vähennys *)		83 444 917,95	172 922 842,07	83 444 917,95	172 962 939,65
Saadut osingot investoinneista		5 190,78	2 648 258,40	4 628,28	2 647 980,90
Investointien rahavirta		-92 337 512,49	-199 446,01	-29 869 798,39	56 066 954,79
*) esitettiin vertailuvuonna liiketoiminnan rahavirrassa					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Pitkäaikaisten lainojen nostot				200 000,00	1 900 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut				-12 500 000,00	-31 030 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)		-16 352,48	0,00	14 350 223,75	271 098,90
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys(+)		0,00	-16 352,48	0,00	0,00
Osuuspääoman muutos		928 703,30	914 527,89	928 703,30	660 927,56
Maksetut osuuspääoman korot		-21 859,94	-29 552,59	-21 789,94	-29 552,59
Konserniavustukset				-12 500 000,00	13 000 000,00
Rahoituksen rahavirta		890 490,88	868 622,82	-9 542 862,89	-15 227 526,13
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		-17 025 906,58	63 988 629,48	-5 376 182,65	61 881 882,31
Rahavarat tilikauden alussa		122 074 043,61	58 085 414,13	101 407 477,68	39 525 595,37
Rahavarat tilikauden lopussa		105 048 137,03	122 074 043,61	96 031 295,03	101 407 477,68
Oikaisut liikelyljäämään (1)					
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-1 901 646,10	-96 430,99	-1 373 155,83	-6 083,37
Poistot ja arvonalentumiset		47 214 555,11	41 761 509,06	6 333 658,81	3 910 788,79
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-1 630 796,89	-2 797 467,77	480 616,42	-9 056 915,04
		43 682 112,12	38 867 610,30	5 441 119,40	-5 152 209,62
Käyttöpääoman muutos (2)					
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		-5 256 235,93	3 333 916,03	-782 845,24	1 270 576,54
Vaihto-omaisuuden muutos		3 003 288,94	553 378,74	-1 221,01	-257,89
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		9 226 074,34	16 781 556,10	252 313,09	107 075,91
		6 973 127,35	20 668 850,87	-531 753,16	1 377 394,56

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Helsingin Osuuskauppa Elanto (HOK-Elanto) hoitaa konsernin rahoitus-, talous-, kiinteistö-, markkinointi-, henkilöstö- ja jäsenhallintotehtävät. HOK-Elanto myy säännöllisesti hallintopalveluita ja vuokraa toimitiloja tytäryhtiöilleen ja jossain määrin myös konsernin ulkopuolelle. Nämä hallintopalveluiden myyntituotot ja vuokratuotot kirjataan HOK-Elannon liikevaihtoon.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömien menojen mukaiseen hankintamenuon vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjattujen poistojen erotus esitetään konsernin yhtiöiden tuloslaskelmissa tilinpäätössiirtotona ja niiden taseissa mainittujen poistojen kertynyt erotus yhtenä eränä tilinpäätössiirtojen kertymässä. Pysyvien vastaavien poistamattoman hankintamenuon pysyvät arvonalentumiset on kirjattu kuluksi arvonalentumisina. Pysyvien vastaavien tasearvoihin ei sisälly arvonnkorotuksia.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuon ja arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Poistot on laskettu kohteen käyttöönottokauden alusta alkaen.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat: vuosia

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

ICT-ohjelmat ja lisenssit	3-5
Liikearvo, konserniliikearvo	5
Huoneistojen perusparannusmenot	5
Ketjuliittymismaksut	5
Tiejärjestelymenot	10
Vuokra-alueiden kestopäällysteet	10
Muut pitkävaikutteiset menot	5

AINEELLISET HYÖDYKKEET vuosia

Rakennukset	25
Väestönsuojat	25
Säiliöt, katokset ja muut rakennelmat	5-10

Koneet ja kalustot	
ravintolakalusto	5
päivittäis- ja erikoistavarakalusto	5
ICT-laitteistot ja konttorikalusto	5
kuljetuskalusto	5
autonpesukalusto ja polttonestejakelumittarit	6
rakennusten koneet ja laitteet	5
toimipaikkojen kassajärjestelmät	5
digital signage -infonäytöt	3

Kestopäällysteet	10
Muut aineelliset hyödykkeet	10

Toimitilavuokrat

Toimitilavuokriin kirjataan toimipaikkojen vuokrauksesta syntyvät vuokratulot. Niihin liittyvistä pitkäaikaisista vuokrasopimuksista syntyvät vuokravastuut on esitetty liitetiedoissa.

Suurimpia vuokrauskohteita ovat Kannelmäen ja Triplan toimipaikat, Itäkeskuksen, Viikin ja Sellon Prisma, Sokos Helsinki sekä Food Market Herkku Helsinki.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on kirjattu taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Rahoitusvarat ja – velat

Rahoitusvälineet on arvostettu vuoden 2016 alusta lähtien kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Käypään arvoon arvostaminen koskee sijoitussalkussa olevia rahoitusvaroja. Rahoitusvälineistä muut saamiset ja muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon.

Sijoitussalkku sisältää osakkeita, rahasto-osuuksia ja joukkovelkakirjalainoja, jotka sisältyvät pääasiassa lyhytaikaisissa varoissa esitettyihin rahoitusarvopapereihin. Transaktiomenoja ei sisällytetä hankintamenoon. Sijoitussalkku arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenoon, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitussalkun käyvän arvon muutos merkittiin vuonna 2017 oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Tilikaudella 2018 on alettu soveltamaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia, missä käypään arvoon arvostetut rahoituserät kirjataan tulosvaikutteisesti.

Lainat ja saamiset koostuvat rahavaroista, myönnettyistä lainoista sekä myynti- ja muista saamisista.

Muut rahoitusvelat sisältävät korollisia velkoja sekä osto- ja muita velkoja. Rahoitusvarojen ja velkojen merkitsemisessä noudatetaan selvityspäivän mukaista käytäntöä.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Sijoitussalkussa olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset on muutettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Näiden osalta kurssiero on kirjattu käyvän arvon rahastoon. Muita ulkomaan rahan määräisiä saamisia ja velkoja ei ollut.

Rahoitusvaroihin luokiteltujen saamisten arvonalentumisperiaate

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muuhun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Tilikaudella ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Kun sijoitussalkkuun kuuluvan saamistodistuksen tai osakkeen arvonalentumisesta on saatu objektiivinen näyttö, omaan pääomaan kertynyt tappio kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappioksi. Jos sijoitussalkussa olevan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos osakkeen käypä arvo myöhemmin nousee, arvonnousu kirjataan omaan pääomaan.

Eläkejärjestelyt

Konserniin kuuluvien yhtiöiden henkilökunnan sekä lakisääteinen eläketurva että tätä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluiksi kertymisvuonna.

Johdon lisäeläke-etuudet

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn piiriin. Vuosittaisen lisäeläkemaksun suuruus on toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osalta 2,6 kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaava summa ja alin mahdollinen eläkeikä kertyneen lisäeläkerahaston osalta on 60 vuotta.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voiton käyttö vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Arvio tulevaisuuden näkymistä

Vuoden alussa talouteen ovat vaikuttaneet vahvasti vielä voimassa olevat koronarajoitukset. Helmikuussa kärjistynyt Ukrainan kriisi voi lisäksi vaikuttaa, aiemmin alkuvuonna tehtyihin varsin positiivisiin ennusteisiin, negatiivisesti ja kansantalouden kasvu voi hidastua merkittävästi tai jopa pysähtyä kriisin vuoksi. Lisäksi inflaatio nostaa kustannuksia, aiheuttaa hintojen nousupaineita ja heikentää kuluttajien reaalista ostovoimaa.

Ravitsemiskaupan osalta tilanne helpottaa kevään aikana. Alkuvuosi on ollut rajoitteiden sävyttämää, mutta maaliskuun alussa poistuvat rajoitukset luovat edellytyksiä myynnin kasvulle. Kysyntään vaikuttavat keskeisesti mahdolliset uudet virusvariantit sekä yleinen maailmantalouden tilanne. Työvoimapula on edelleen merkittävä kasvun este.

HOK-Elanto panostaa voimakkaasti marketkauppaan ja kuluvan vuoden aikana avataan 6 uutta Alepaa, 3 uutta S-markettia, 1 Prisma sekä 1 Emotion.

Arvioitu investointien määrä vuonna 2022 on 64 M€. Henkilökunnan määrän arvioidaan kasvavan n. 200 henkilöllä vuoden 2022 aikana.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET**Konsernitilinpäätöksen laajuus ja konsernirakenteen muutokset**

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään emo-osuuskunnan lisäksi kaikki tytäryhtiöt eli yritykset, joissa HOK-Elannolla on välittömästi tai välillisesti enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamista äänistä sekä kaikki osakkuusyrietykset, joissa HOK-Elannolla on merkittävä, vähintään 20 %:n omistusosuus ja äänivalta. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yritykset konsernin omistusosuuksineen on esitetty taseen vastaavien liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen osakeomistus on tilinpäätöksessä eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan, jolloin tytäryhtiöosakkeiden hankintameno on eliminoitu hankintahetken omia pääomia vastaan. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua uutta omaisuutta vastaavan oman pääoman ero on valtaosin kohdistettu rakennuksiin ja maa-alueisiin. Rakennuksiin

kohdistetut konserniaktiivat ja -passiivat poistetaan/tuloutetaan omaisuuserän poistosuunnitelman mukaan.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta ja oman pääoman muutoksesta on esitetty omalla eräänään. Konsernin 20 kiinteistöosakkuusyhtiöstä merkittävin on Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus.

Vähemmistöjen osuudet konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta on erotettu ja esitetty erikseen tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, käyttöomaisuuden sisäiset myyntivoitot sekä keskinäiset saamiset ja velat. Konsernitilinpäätöksessä vaihto-omaisuuteen ei sisälly sisäistä katetta.

Laskennalliset verot

HOK-Elanto-konserniin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu alla kerrottujen periaatteiden ja kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuva laskennallinen verovelka ja -saaminen sisältyy konsernitaseen laskennalliseen verovelkaan ja -saamiseen sekä niiden muutos konsernituloslaskelman laskennallisen verovelan ja -saamisen muutokseen.

Varovaisuuden periaatteen mukaisesti konsernitaseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena. Laskennassa on käytetty 20,0 prosentin verokantaa.

Erillistilinpäätöksissä esitetyt tilinpäätössiirtojen kertymät on konsernitaseessa jaettu laskennalliseksi verovelaksi ja omaksi pääomaksi ja niiden muutos on esitetty konsernituloslaskelmassa. Verotettavaan tuloon palautettavat poistot (hyllypoistot) on edellä mainittua laskennallista verovelkaa laskettaessa otettu huomioon vähentävänä tekijänä.

Konserniyhtiöiden pakollisista varauksista ja vahvistetuista tappioista johtuva laskennallinen verosaaminen on esitetty konsernitaseessa ja sen muutos konsernituloslaskelmassa. Kiinteistötytäryhtiöissä, joissa on vähemmistöomistusta, rakennuksista tehdään pääosassa yhtiöistä tuloksen mukaiset poistot. Konsernitaseella yhtiöistä on kuitenkin kirjattu suunnitelman mukaiset poistot, joihin sisältyviin kertyneisiin lisäpoistoihin 2,5 miljoonaa euroa kohdistuvaa laskennallista verosaamista ei ole otettu huomioon.

Konsernin sisäiset käyttöomaisuuden myyntivoitot ovat pääsääntöisesti syntyneet ennen vuotta 1989, jolloin ko. erät eivät olleet veronalaisia. Siten näiden sisäisten katteiden eliminoinnissa ei ole syntynyt laskennallista verosaamista. Lisäksi konsernissa on osakkeisiin kohdistuva sisäinen myyntivoitto 6,4 miljoonaa euroa, josta laskennallista verosaamista ei ole kirjattu, koska sen realisoituminen ei ole todennäköistä.

Konserniyhtiöissä osakkeista, maa-alueista ja rakennuksista tehdyistä, mutta verotuksessa vähentämättömistä arvonalennuksista, yhteensä 33,8 miljoonaa euroa (33,8 M€), ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska sen realisoitumista ei pidetä todennäköisenä. Näiden lisäksi myöskään konsernitaseella tehdyistä arvonalennuksista 0,5 miljoonaa euroa (0,5 M€) ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Kohdistetuista konserniaktiivoista ja -passiivoista (yhteensä 6,5 miljoonaa euroa netto) ei ole kirjattu laskennallista veroa, koska syntyneet konserniaktiivat ja -passiivat ovat kokonaisuudessaan kohdistettu liiketoiminnan kannalta keskeisiin rakennuksiin ja maa-alueisiin, joita ei ole tarkoitus luovuttaa konsernin ulkopuolelle.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
1. Liikevaihto toimialoittain				
Markkakauppa	1 983 623 081,13	1 928 291 573,77		
Tavaratalokauppa	63 362 041,76	61 221 405,05		
Ravintolaliiketoiminta	54 143 564,58	56 394 182,11		
Polttoneste- ja autopesukauppa	119 200 040,68	92 285 195,76		
Muu liiketoiminta ja hallinto	29 474 044,07	28 046 951,80	74 049 474,44	71 696 298,41
Yhteensä	2 249 802 772,22	2 166 239 308,49	74 049 474,44	71 696 298,41
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2 041 402,78	106 290,41	1 928 427,89	15 083,37
Liikearvotuotot	28 524,42			
Vuokratuotot	1 027 161,11		1 706,04	1 119 784,37
Muut liiketoiminnan muut tuotot	645 170,37	3 103 428,68	274 747,76	281 909,07
Yhteensä	3 742 258,68	3 209 719,09	2 204 881,69	1 416 776,81
3. Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 649 095 217,01	1 605 142 960,67	5 113 970,46	4 932 342,19
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	3 081 652,88	553 378,74	-1 221,01	-257,89
Yhteensä	1 652 176 869,89	1 605 696 339,41	5 112 749,45	4 932 084,30
4. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	186 458 737,02	180 717 522,00	9 355 704,45	9 577 473,48
Eläkekulut	32 433 005,29	27 816 001,69	2 022 119,70	1 812 690,57
Muut henkilösivukulut	8 441 652,50	7 305 995,49	335 379,38	323 597,34
Yhteensä	227 333 394,81	215 839 519,18	11 713 203,53	11 713 761,39
Henkilöstön ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot esitetty kohdassa 26.				
5. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	47 214 555,11	42 571 339,06	6 333 658,81	4 720 618,79
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0,00	-809 830,00	0,00	-809 830,00
Yhteensä	47 214 555,11	41 761 509,06	6 333 658,81	3 910 788,79
Poistojen ja poistoeron muutosten tase-eräkohtainen erittely sisältyy taseen liitetietojen pysyvien vastaavien ja tilinpäätös-siirtojen kertymän erittelykohtiin.				
6. Liiketoiminnan muut kulut				
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	8 206 864,20	7 094 562,77	482 755,58	292 329,35
Kiinteistö-, kalusto- ja tarvikekulut	103 625 360,49	101 500 790,79	9 785 147,11	7 747 157,92
Markkinointi-, hallinto- ja muut kulut	66 794 296,07	68 130 634,17	9 776 949,24	13 202 761,89
Yhteensä	178 626 520,76	176 725 987,73	20 044 851,93	21 242 249,16
Toimitilavuokrat on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa				
7. Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastuspalkkiot	108 064,54	100 531,44	89 500,00	83 366,91
Todistukset ja lausunnot	8 258,25	4 045,00	8 258,25	3 430,00
Muut palkkiot	0,00		0,00	0,00
Yhteensä	116 322,79	104 576,44	97 758,25	86 796,91
8. Pakollisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+) *)				
Vaakaikäytössä oleviin tiloihin kohdistuvat vuokramenojen lisäykset	-88 086,70	-329 591,29		
Vaakaikäytössä oleviin tiloihin kohdistuvat vuokramenojen vähennykset	1 465 480,70	2 093 360,29	1 211 959,00	1 204 060,00
Maanpuhdistuskulujen lisäykset	-88 263,67	-173 188,51	-1 000,00	-1 000,43
Maanpuhdistuskulujen vähennykset	19 275,15	746 932,08		
Yhteensä	1 308 405,48	2 337 512,57	1 210 959,00	1 203 059,57
*) sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin				
9. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista				
Osinkotuotot omistusyhteisyrityksiltä	0,00	2 644 388,90	0,00	2 644 388,90
Osinkotuotot muilta	5 190,78	3 869,50	4 628,28	3 592,00
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	5 190,78	2 648 258,40	4 628,28	2 647 980,90

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
Korkotuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä			462 116,47	551 345,01
Muilta	17 297 849,13	5 613 805,81	106 909,02	107 232,64
Yhteensä	17 297 849,13	5 613 805,81	569 025,49	658 577,65
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			3 071,50	5 888,81
Muilta	1 549 557,78	2 339 763,59	19 661 622,73	9 902 927,51
Yhteensä	1 549 557,78	2 339 763,59	19 664 694,23	9 908 816,32
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	18 847 406,91	7 953 569,40	20 233 719,72	10 567 393,97
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00	180 000,01	0,00	-119 999,99
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			101 903,07	284 763,66
Muille	43 508,70	24 502,86	970 409,74	2 127 408,04
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	43 508,70	24 502,86	1 072 312,81	2 412 171,70
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	18 809 088,99	10 397 324,93	19 166 035,19	10 923 203,16
Erittely rahoitustuotoista				
Nettotuotot lainoista ja saamisista, konsernin ulkoiset	210 230,91	74 403,93	29 058,78	55 701,24
Nettotuotot lainoista ja saamisista, konsernin sisäiset			465 187,97	557 233,82
Nettotuotot sijoitussalkusta	18 788 562,71	7 851 267,84	18 791 859,25	7 838 156,24
Muut rahoitustuotot	21 805,38	2 676 156,03	104,77	2 765 467,57
	19 020 599,00	10 601 827,80	19 286 210,77	11 216 558,87
Erittely rahoituskuluista				
Nettokulut jaks.hankintamenoön kirjattavista rahoitusveloista, kons.ulk.	204 014,58	8 376,64	16 197,79	6 531,64
Nettokulut jaks.hankintamenoön kirjattavista rahoitusveloista, kons.sis.			101 903,07	284 763,66
Muut rahoituskulut	7 495,43	196 126,23	2 074,72	2 060,41
	211 510,01	204 502,87	120 175,58	293 355,71
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	18 809 088,99	10 397 324,93	19 166 035,19	10 923 203,16
10. Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			-1 213 463,09	-3 029 656,77
Konserniavustus			-15 700 000,00	-12 500 000,00
Yhteensä			-16 913 463,09	-15 529 656,77
11. Tuloverot				
Tuloverot tilikaudelta (+/-)	1 679 894,66	440 940,68	1 666 015,49	439 446,39
Tuloverot edellisiltä tilikausilta (+/-)	1 097,93	-254 590,43	1 097,93	-254 590,43
Verotettavan tulon mukaiset verot	1 680 992,59	186 350,25	1 667 113,42	184 855,96
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	3 032 483,38	744 180,92		
Yhteensä	4 713 475,97	930 531,17		
Laskennalliset verosaamiset ja -velat, joita ei ole kirjattu taseeseen				
Laskennallinen verosaaminen			161 841,64	404 033,44
Laskennallinen verovelka			476 959,12	116 052,66

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

Konserni
2021

Konserni
2020

Osuuskauppa
2021

Osuuskauppa
2020

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

12. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Hankintameno 1.1.	746 343,32	496 575,35	980 000,00	980 000,00
Lisäykset	193 239,00	251 697,97		
Vähennykset	-5 732,30	-1 930,00		
Siirrot erien välillä	19 847,00	0,00		
Hankintameno 31.12.	953 697,02	746 343,32	980 000,00	980 000,00
Kertyneet poistot 1.1.	505 421,44	444 755,72	784 000,00	686 000,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	5 732,30	-1 930,00		
Tilikauden poisto	115 247,88	62 595,72	98 000,00	98 000,00
Kertyneet poistot 31.12.	626 401,62	505 421,44	882 000,00	784 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	327 295,40	240 921,88	98 000,00	196 000,00

Liikearvo

Hankintameno 1.1.	65 946 410,74	65 946 410,74		
Lisäykset	1 696 735,15			
Vähennykset				
Hankintameno 31.12.	67 643 145,89	65 946 410,74		
Kertyneet poistot 1.1.	65 847 753,25	65 797 943,23		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	509 020,54			
Tilikauden poisto	168 581,46	49 810,02		
Kertyneet poistot 31.12.	66 525 355,25	65 847 753,25		
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 117 790,64	98 657,49		

Muut aineettomat hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	64 281 542,79	47 859 152,28	3 860 798,52	2 843 002,51
Lisäykset	23 419 805,90	15 658 407,84	500 735,58	303 106,00
Vähennykset	-1 262 176,18	-2 648 720,56	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	2 360 447,96	3 412 703,23	0,00	714 690,01
Hankintameno 31.12.	88 799 620,47	64 281 542,79	4 361 534,10	3 860 798,52
Kertyneet poistot 1.1.	35 607 565,03	29 012 101,33	2 074 861,55	1 830 958,51
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1 197 512,47	-2 648 720,56	0,00	0,00
Tilikauden poisto	12 376 138,89	9 244 184,26	465 982,32	243 903,04
Kertyneet poistot 31.12.	46 786 191,45	35 607 565,03	2 540 843,87	2 074 861,55
Kirjanpitoarvo 31.12.	42 013 429,02	28 673 977,76	1 820 690,23	1 785 936,97

Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut

Hankintameno 1.1.	9 753 460,61	3 096 071,00	819 007,17	259 413,47
Lisäykset	12 915 768,44	11 530 485,53	7 690 893,20	2 291 046,93
Siirrot erien välillä	-21 477 195,46	-4 873 095,92	-7 956 071,28	-1 731 453,23
Hankintameno 31.12.	1 192 033,59	9 753 460,61	553 829,09	819 007,17

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Lisäykset				
Hankintameno 31.12.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Kertyneet poistot 1.1.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Tilikauden poisto				
Kertyneet poistot 31.12.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00		
Konserniliikearvo taseessa 31.12.	0,00	0,00		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	44 650 548,65	38 767 017,74	2 472 519,32	2 800 944,14
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Omistettut				
Hankintameno 1.1.	95 745 265,08	88 897 550,71	38 914 852,76	35 353 317,36
Lisäykset	505 215,97	6 847 714,37	479 691,26	3 561 535,40
Vähennykset	-445 698,00		-445 698,00	
Siirrot erien välillä	158 718,05		36 008,24	
Hankintameno 31.12.	95 963 501,10	95 745 265,08	38 984 854,26	38 914 852,76
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	21 422 447,47	21 182 277,47	2 160 170,00	1 920 000,00
Arvonalentumiset	0,00	240 170,00	0,00	240 170,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	21 422 447,47	21 422 447,47	2 160 170,00	2 160 170,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	74 541 053,63	74 322 817,61	36 824 684,26	36 754 682,76
Kiinteistöjen vuokraoikeudet				
Hankintameno 1.1.	536 996,40	520 028,40	286 165,06	286 165,06
Lisäykset	0,00	16 968,00		
Vähennykset				
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	536 996,40	536 996,40	286 165,06	286 165,06
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	36 815,80	36 815,80	36 815,80	36 815,80
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset				
Arvonalentumiset				
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	36 815,80	36 815,80	36 815,80	36 815,80
Kirjanpitoarvo 31.12.	500 180,60	500 180,60	249 349,26	249 349,26
Maa- ja vesialueet yhteensä	75 041 234,23	74 822 998,21	37 074 033,52	37 004 032,02
Rakennukset ja rakennelmat				
Omistettut				
Hankintameno 1.1.	296 077 839,21	261 230 102,35	115 584 248,92	85 734 864,20
Lisäykset	1 890 791,92	32 915 832,02	1 561 993,12	29 695 039,64
Vähennykset	-2 929 671,90	-210 692,72	-2 854 000,00	0,00
Siirrot erien välillä	38 546 104,57	2 142 597,56	16 487 347,35	154 345,08
Hankintameno 31.12.	333 585 063,80	296 077 839,21	130 779 589,39	115 584 248,92
Kertyneet poistot 1.1.	149 452 853,72	139 096 342,41	46 756 571,27	43 730 794,57
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-2 929 610,73	-210 631,55	-2 854 000,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	10 567 142,86	5 373 025,15	4 075 776,70
Arvonalentumiset	13 195 716,23	0,00	0,00	-1 050 000,00
Kertyneet poistot 31.12.	159 718 959,22	149 452 853,72	49 275 596,42	46 756 571,27
Kirjanpitoarvo 31.12.	173 866 104,58	146 624 985,49	81 503 992,97	68 827 677,65
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	173 866 104,58	146 624 985,49	81 503 992,97	68 827 677,65

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	163 533 725,05	140 328 282,06	2 478 224,12	1 080 989,75
Lisäykset	26 919 372,58	24 146 749,35	139 383,87	296 926,59
Vähennykset	-2 114 521,88	-7 952 900,21	-125 390,57	-137 781,75
Siirrot erien välillä	6 705 630,30	7 011 593,85	0,00	1 238 089,53
Hankintameno 31.12.	195 044 206,05	163 533 725,05	2 492 217,42	2 478 224,12
Kertyneet poistot 1.1.	109 631 306,06	95 523 309,58	932 425,49	729 222,60
Kertyneet poistot tilikauden aikana hankituista tytäryhtiöistä				
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1 670 169,99	-7 854 905,81	-65 595,10	-87 719,96
Tilikauden poisto	21 482 188,19	21 962 902,29	384 635,14	290 922,85
Kertyneet poistot 31.12.	129 443 324,26	109 631 306,06	1 251 465,53	932 425,49
Kirjanpitoarvo 31.12.	65 600 881,79	53 902 418,99	1 240 751,89	1 545 798,63
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	1 689 211,34	1 689 211,34	671 741,66	671 741,66
Vähennykset				
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	1 689 211,34	1 689 211,34	671 741,66	671 741,66
Kertyneet poistot 1.1.	1 556 113,21	1 527 496,00	604 647,86	592 631,66
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				
Tilikauden poisto	28 617,21	28 617,21	12 016,20	12 016,20
Kertyneet poistot 31.12.	1 584 730,42	1 556 113,21	616 664,06	604 647,86
Kirjanpitoarvo 31.12.	104 480,92	133 098,13	55 077,60	67 093,80
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	22 218 914,42	3 365 652,22	11 387 350,72	648 265,98
Lisäykset	26 853 145,69	26 547 060,92	18 842 851,24	11 114 756,13
Vähennykset	0,00			
Siirrot erien välillä	-26 313 552,42	-7 693 798,72	-8 567 284,31	-375 671,39
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 758 507,69	22 218 914,42	21 662 917,65	11 387 350,72
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	337 371 209,21	297 702 415,24	141 536 773,63	118 831 952,82
13. Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			71 184 288,11	70 045 654,80
Vähennykset fuusio 30.11.			0,00	-9 686,92
Lisäykset			205 740,00	1 120 168,23
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.			0,00	28 152,00
Hankintameno 31.12.			71 390 028,11	71 184 288,11
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.			1 813 746,29	2 013 746,29
Arvonalentumiset			0,00	-200 000,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.			1 813 746,29	1 813 746,29
Kirjanpitoarvo 31.12.			69 576 281,82	69 370 541,82
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Määrä 1.1.			75 371 800,72	62 645 568,66
Lisäykset			11 850 000,00	18 600 000,00
Vähennykset			-9 850 914,02	-5 873 767,94
Määrä 31.12.			77 370 886,70	75 371 800,72
Kirjanpitoarvo 31.12.			77 370 886,70	75 371 800,72

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
Pääomalainasaamiset saman konsernin yrityksiltä				
Määrä 1.1.			28 372 433,54	27 575 000,00
Lisäykset			1 450 000,00	797 433,54
Vähennykset			-900 000,00	0,00
Määrä 31.12.			28 922 433,54	28 372 433,54
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.			1 500 000,00	1 500 000,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.			1 500 000,00	1 500 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			27 422 433,54	26 872 433,54
Pääomalainojen olennaisimmat lainaehdot:				
Lainoilla ei ole ennalta määrättyä erääntymispäivää. Lainojen pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siitä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä			104 793 320,24	102 244 234,26
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä				
Osakkuusyhteisöosuudet				
Hankintameno 1.1.	26 946 870,68	27 639 580,58	32 808 535,18	33 145 135,18
Lisäykset	10 824 835,94	102 000,00	578 240,00	102 000,00
Vähennykset	0,00	-458 109,90	-4 822 381,79	-102 000,00
Siirrot erien välillä	0,00	-336 600,00	15 126 600,00	-336 600,00
Hankintameno 31.12.	37 771 706,62	26 946 870,68	43 690 993,39	32 808 535,18
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	3 990 569,72	3 990 569,72	5 690 569,73	5 790 569,72
Vähennysten ja siirtojen kert.arvonalentumiset	-4 822 381,79		-4 822 381,79	
Arvonalentumiset	0,00		0,00	-99 999,99
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-831 812,07	3 990 569,72	868 187,94	5 690 569,73
Kirjanpitoarvo 31.12.	38 603 518,69	23 056 300,96	42 822 805,45	27 117 965,45
SOK:n osuudet				
Hankintameno 1.1.	39 378 500,00	38 242 500,00	39 378 500,00	38 242 500,00
Lisäykset	1 444 500,00	1 136 000,00	1 444 500,00	1 136 000,00
Hankintameno 31.12.	40 823 000,00	39 378 500,00	40 823 000,00	39 378 500,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	40 823 000,00	39 378 500,00	40 823 000,00	39 378 500,00
Muut omistusyhteisöosuudet				
Hankintameno 1.1.	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72
Lisäykset	13 983 676,33		13 983 676,33	
Vähennykset				
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	63 346 508,05	49 362 831,72	63 346 508,05	49 362 831,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	63 346 508,05	49 362 831,72	63 346 508,05	49 362 831,72
Osuudet omistusyhteisöissä yhteensä				
Hankintameno 1.1.	115 688 202,40	115 244 912,30	121 549 866,90	120 750 466,90
Lisäykset	26 253 012,27	981 890,11	16 006 416,33	1 238 000,00
Vähennykset	0,00	-102 000,00	-4 822 381,79	-102 000,00
Siirrot erien välillä	0,00	-336 600,00	15 126 600,00	-336 600,00
Hankintameno 31.12.	141 941 214,67	115 788 202,41	147 860 501,44	121 549 866,90
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	3 990 569,72	3 990 569,72	5 690 569,73	5 790 569,72
Vähennysten ja siirtojen kert.arvonalentumiset	-4 822 381,79	0,00	-4 822 381,79	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumisten palautukset			0,00	-99 999,99
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-831 812,07	3 990 569,72	868 187,94	5 690 569,73
Kirjanpitoarvo 31.12.	142 773 026,74	111 797 632,68	146 992 313,50	115 859 297,17

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
Osakkuusyrityksistä johtuvan konserniaktiivan poistamatta oleva määrä	12 880 570,68	4 600 637,26		
Osakkuusyrityksistä johtuvan konsernireservin tulouttamatta oleva määrä	-298 213,64	-321 498,45		
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	22 079 252,14	19 941 718,64	22 246 949,67	20 109 416,17
Lisäykset	27 049 828,66	1 829 085,50	27 020 820,00	1 829 085,50
Vähennykset	-568 920,06	0,00	-539 911,40	0,00
Siirrot erien välillä	-15 126 600,00	308 448,00	-15 126 600,00	308 448,00
Hankintameno 31.12.	33 433 560,74	22 079 252,14	33 601 258,27	22 246 949,67
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	2 686 637,75	2 506 637,58	2 745 431,18	2 565 431,18
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-200 000,00		-200 000,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	180 000,17	0,00	180 000,00
Arvonalentumisten palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	2 486 637,75	2 686 637,75	2 545 431,18	2 745 431,18
Muut osakkeet ja osuudet 1.1. käyvän arvon arvostus	313 990,30	354 087,88	313 990,30	354 087,88
Käyvän arvon muutos	-314 617,10	-40 097,58	-314 617,10	-40 097,58
Muut osakkeet ja osuudet 31.12. käyvän arvon arvostus	-626,80	313 990,30	-626,80	313 990,30
Kirjanpitoarvo 31.12.	30 946 296,19	19 706 604,69	31 055 200,29	19 815 508,79
Sijoituksiin sisältyy 394.083,57 euroa noteeraamattomia osakkeita (2020 eur 394.083,57), joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä.				
Muut saamiset muilta				
Määrä 1.1.	3 577 151,15	3 535 557,86	3 550 000,00	3 500 000,00
Lisäykset	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00
Vähennykset	0,00	-8 406,71	-700 000,00	0,00
Määrä 31.12.	3 577 151,15	3 577 151,15	2 850 000,00	3 550 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 577 151,15	3 577 151,15	2 850 000,00	3 550 000,00
Muut sijoitukset yhteensä	138 692 955,39	112 025 087,56	312 444 310,40	283 721 616,59

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
LIITETIEDOT

Konsernin ja emoyhtiön omistamat yritykset 31.12.2021

Emoyhtiön omistamat konserniyritykset			Osakkeiden / osuuksien omistusosuus %	Emoyhtiön omistamat osakkuusyritykset			Osakkeiden / osuuksien omistusosuus %
HOK-Elanto Liiketoiminta Oy	Helsinki	100		Kiinteistö Oy Helsinginkatu 1	Helsinki	41	
HOK-Elanto Palvelu Oy	Helsinki	100		Kannelmäen Liikekeskus Oy	Helsinki	41	
S-Herkkukeittiö Oy	Helsinki	100		Kaivospuhos Oy	Vantaa	39	
Kiinteistö Oy Nihtisilta 4	Espoo	100		Karakallion Ostoskeskus Oy	Espoo	33	
Kiinteistö Oy Syystie 19	Helsinki	100		Asunto Oy Ylhäinen	Helsinki	25	
Lahdenväylän Kauppakeskus Oy	Vantaa	100		Asunto-Osakeyhtiö Siilitie 6	Helsinki	30	
Kiinteistö Oy Hyvinkään Kauppa-Matti	Helsinki	100		As. Oy Puistotalo	Helsinki	28	
Hokki-Kiinteistöt Oy	Helsinki	100		Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus	Vantaa	28	
Kiinteistö Oy Korson Kauppakeskus	Vantaa	100		Kiinteistö Oy Säterintie 2	Helsinki	28	
Kiinteistö Oy Keravan Kauppakaari 2	Kerava	100		Kiinteistö Oy Tapulikaupungin palvelutalo	Helsinki	28	
Kiinteistö Oy Espoon Siltakatu	Espoo	100		Haaga III Liikekeskus Oy	Helsinki	28	
Kiinteistö Oy Lommilan Kauppakeskus	Espoo	100		As Oy Bulevardin sonaatti	Helsinki	27	
Kiinteistö Oy Espoon Kutojantie 1	Espoo	100		As Oy Castreninkatu 9-11	Helsinki	26	
Kiinteistö Oy Keravan Kauppakaari 17	Kerava	100		Mikkolan Liikekiinteistö Oy	Vantaa	26	
Kiinteistö Oy Hyrylän Portti	Tuusula	100		As. Oy Porvoonkulma	Helsinki	25	
Kiinteistö Oy Saunalahden Portti	Helsinki	100		Asunto-Osakeyhtiö Vihtintie 7	Helsinki	25	
Kiinteistö Oy Peltokuumolantie 2	Hyvinkää	100		Kiinteistö Oy Laajalahden Liikekeskus	Espoo	25	
Kiinteistö Oy Koivuhaan liikekeskus	Helsinki	100		Kiinteistö Oy Erätori	Helsinki	24	
Kiinteistö Oy Vantaan Kanerva	Vantaa	100		Munkkivuoren Ostoskeskus Oy	Helsinki	21	
Kiinteistö Oy Pukinmäen Portti	Helsinki	100		Haukilahden Kauppakeskus	Espoo	26	
Kiinteistö Oy Helsingin Capellanranta	Helsinki	100		Kivenlahden tori Oy	Helsinki	22	
Kiinteistö Oy Niittylänpolku 14	Helsinki	100					
Kiinteistö Oy Espoon Sokinsuontie 4	Espoo	100					
Kiinteistö Oy Niittylänpolku 16	Helsinki	100					
Vuosaaren Liikekeskus Oy	Helsinki	57					
Korson Liiketalo Oy	Vantaa	76					
Jakomäen Kauppakeskus Oy	Helsinki	82					
Hakunilan Kiinteistötalo Oy	Vantaa	61					
Pihlajamäen Ostoskeskus Oy	Helsinki	74					
Kiinteistö Oy Espoon Joosepinkuja 2	Espoo	53					
Kiinteistö Oy Kalevankatu 31	Kerava	76					
Kiinteistö Oy Soukan Liiketalo	Espoo	62					
Rajatorpan Ostoskeskus Oy	Vantaa	77					
Kiinteistö Oy Kauppa-Martti	Vantaa	84					

HOK-Elanto konsernissa oli 31.12.2021 emoyhtiön Helsingin Osuuskauppa Elannon lisäksi 34 tytäryhtiötä, joista kiinteistöyhtiöitä on 31.

Emoyhtiön omistama omistusyhteysyritys

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK), Helsinki
 Omistusosuus 20,49 %, osuus äänivallasta 5,77 % ja osuuksien kirjanpitoarvo 39,4 milj. euroa.
 SOK:n oma pääoma 31.12.2021 oli 805,54 milj. euroa ja

Osakkuusyrityksiä on yhteensä 21.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
14. Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	1 725 810,38	1 803 834,05		
Tavarat	76 461 770,22	79 387 035,49	134 612,62	133 391,61
Yhteensä	78 187 580,60	81 190 869,54	134 612,62	133 391,61
15. Pitkäaikaiset saamiset				
Korottomat pitkäaikaiset muut saamiset	552 313,95	36 312,85	516 001,10	0,00
Yhteensä	552 313,95	36 312,85	516 001,10	0,00
16. Laskennallinen verosaaminen				
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	1 993 463,17	3 441 806,14		
Yhteensä	1 993 463,17	3 441 806,14		
17. Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	14 028 502,25	12 360 186,05	1 241 689,80	1 182 163,50
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			33 002,04	227 423,65
Muut saamiset			654,81	738 846,33
Siirtosaamiset			152 266,32	89 213,32
Yhteensä			185 923,17	1 055 483,30
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä				
Myyntisaamiset	8 640 474,65	7 271 862,17	8 330,31	8 794,00
Siirtosaamiset	12 350 232,77	9 549 279,73	747 700,59	174 871,55
Yhteensä	20 990 707,42	16 821 141,90	756 030,90	183 665,55
Muut saamiset	2 005 017,26	3 283 360,60	804 749,67	2 382 529,84
Siirtosaamiset	15 843 767,33	2 794 859,48	232 689,72	259 911,20
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	40 517 761,49	35 259 548,03	3 221 083,26	5 063 753,39
18. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	2 421 273,41	1 404 539,31	26 587,76	22 000,00
Rahoituserät	53 497,45	86 906,25	60 046,26	94 692,16
Siirtosaamiset SOK-yhtymältä	12 397 314,73	9 549 279,73	747 700,59	217 224,99
Tuloverot			0,00	0,00
Muut siirtosaamiset	971 681,74	1 303 413,92	298 322,02	190 078,92
Siirtosaamiset yhteensä	15 843 767,33	12 344 139,21	1 132 656,63	523 996,07
19. Rahoitusarvopaperit				
Muut osakkeet ja osuudet	188 282 658,42	227 059 484,04	188 282 658,42	227 059 484,04
Muut arvopaperit muilta	2 228 210,97	4 446 453,23	2 228 210,97	4 446 453,23
Yhteensä	190 510 869,39	231 505 937,27	190 510 869,39	231 505 937,27

Osakkeet ja osuudet koostuvat sijoitusvarallisuutena olevista osake- ja korkorahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista. Muut arvopaperit muilta koostuvat suorista joukkovelkakirjalainasijoituksista.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT
TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
20. Oma pääoma

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
Osuuspääoma 1.1.	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Osuuspääoma 31.12.	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Vararahasto 1.1.	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Vararahasto 31.12.	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	126 117 012,59	126 117 012,59	126 117 012,59	126 117 012,59
Osuusmaksurahasto 1.1.	7 578 338,95	6 531 796,97	7 578 338,94	6 531 796,96
Lisäys	846 962,67	1 046 541,98	846 962,67	1 046 541,98
Osuusmaksurahasto 31.12.	8 425 301,62	7 578 338,95	8 425 301,61	7 578 338,94
Ed. tilikausien ylijäämä 1.1. ennen laatomisperiaatteiden muutoksia	584 344 982,10	577 551 079,15	548 446 170,70	542 413 527,34
Voittovarojen oikaisu *)	-16 155,12	-444 782,51	0,00	-435 413,07
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	584 328 826,98	577 106 296,64	548 446 170,70	541 978 114,27

*) Kiinteistötytärtyön maa-alueeseen kohdistettua arvonalennusta ei huomioitu konsernissa vuonna 2016 ja lisätty verotarkastusvaraus

Tilikauden ylijäämä	19 847 224,78	7 238 685,46	13 371 158,48	6 468 056,43
Vapaa oma pääoma yhteensä	612 601 353,38	591 923 321,05	570 242 630,79	556 024 509,64
Oma pääoma yhteensä	738 718 365,97	718 040 333,64	696 359 643,38	682 141 522,23

Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan on konsernissa merkitty 9 381 537,18 euroa (7 829 598,08 euroa).

Laskelma jakokelpoisista ylijäämistä 31.12.

Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.			548 446 170,70	541 978 114,27
Tilikauden ylijäämä			13 371 158,48	6 468 056,43
Yhteensä			561 817 329,18	548 446 170,70

21. Tilinpäätössiirtojen kertymä
Poistoero

Muut aineettomat hyödykkeet			191 266,94	150 378,76
Rakennukset ja rakennelmat			4 461 267,77	3 732 996,06
Koneet ja kalusto			-1 414 505,75	-1 934 046,27
Osakkeet			999 581,46	1 074 818,78
Muut aineelliset hyödykkeet			5 509,44	5 509,44
Yhteensä			4 243 119,86	3 029 656,77

22. Pakolliset varaukset

Vajaakäytössä olevat tilat	2 054 675,00	3 432 069,00	703 457,00	1 915 416,00
Maanpuhdistuskulut	5 458 492,86	5 506 284,21	105 751,21	104 751,21
Yhteensä	7 513 167,86	8 938 353,21	809 208,21	2 020 167,21

23. Pitkäaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta	24 528,67	24 528,67		
Ostovelat	39 470,36	59 166,24		
Muut pitkäaikaiset velat konsernille			9 000 000,00	21 300 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	238 110,95	191 710,34	238 203,79	189 117,34
Siirtovelat	3 801 276,58	4 334 602,14	160 000,00	192 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	4 103 386,56	4 610 007,39	9 398 203,79	21 681 117,34

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Muut pitkäaikaiset velat konsernille			9 000 000,00	21 300 000,00
Yhteensä	0,00	0,00	9 000 000,00	21 300 000,00

24. Laskennallinen verovelka

Tilinpäätössiirroista	1 584 140,42	0,00		
Yhteensä	1 584 140,42	0,00		

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Osuuskauppa 2021	Osuuskauppa 2020
25. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahalaitoksilta	0,00	16 352,48		
Saadut ennakot	73 698,36	471 919,88	14 104,41	7 484,67
Ostovelat	32 230 451,22	29 779 926,95	3 770 241,68	4 021 128,69
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			184 937,97	135 552,88
Muut lyhytaikaiset velat			63 527 802,75	46 705 375,33
Siirtovelat			3 843 470,41	3 835 824,74
Yhteensä			67 556 211,13	50 676 752,95
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	118 992 306,44	114 697 699,52	1 438 472,46	611 445,30
Siirtovelat	2 795 611,04	383 685,03	0,00	0,00
Yhteensä	121 787 917,48	115 081 384,55	1 438 472,46	611 445,30
Muut lyhytaikaiset velat	11 252 348,91	11 878 654,73	1 639 601,31	1 891 546,28
Siirtovelat	56 795 859,16	54 837 885,18	4 461 463,97	4 502 217,51
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	222 140 275,13	181 797 924,46	78 880 094,96	61 710 575,40
26. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	45 474 915,52	44 360 120,64	2 689 719,99	2 831 876,69
Tuloverot	1 169 795,02	440 940,68	1 163 015,49	439 446,39
Bonusvelat	8 074 346,51	7 364 282,62	374 895,76	488 074,89
Muut siirtovelat	4 872 413,15	7 391 773,65	4 237 303,14	4 578 644,28
Siirtovelat yhteensä	59 591 470,20	59 557 117,59	8 464 934,38	8 338 042,25

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

27a Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	6 310	6 094	151	153
27b Henkilöstön lukumäärä keskimäärin ryhmittäin				
Marketta	4 985	4 697		
Tavaratalokauppa	243	260		
Polttoneste- ja autopesukauppa	6	3		
Ravintolaliiketoiminta	668	781		
Muu liiketoiminta, hallinto ja ketjuohjaukset	408	353	151	153
Yhteensä	6 310	6 094	151	153

27c Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa, hallituksen ja hallinto-neuvoston jäsenten ja varajäsenten palkat ja palkkiot (näistä tehtävistä)	1 248 727,40	1 189 735,80	1 248 727,40	1 189 735,80
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Johdon lisäeläke-etuuksista on selvitys laadintaperiaatteessa.

28. Lähliiiritoimet
Konserniyhtiöiden väliset olennaiset liiketapahtumat

Palveluiden myynti			19 285 321,96	19 384 669,89
Vuokratuotot			35 463 400,57	33 157 438,11
Yhteensä			54 748 722,53	52 542 108,00
Toimitilavuokrat			13 611 614,06	13 354 611,01
Palveluiden ostot			51 629,47	973 751,42
Yhteensä			13 663 243,53	14 328 362,43

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT
Konserni
2021
Konserni
2020
Osuuskauppa
2021
Osuuskauppa
2020
29. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Annetut pantit ja vastuusitoumukset
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä:

- rahalaitoslainat	24 528,67	40 881,15		
- kiinnitykset	751 331,60	751 331,60		

Muut annetut vakuudet:

-kiinnitykset	1 855 906,00	1 867 298,00		
-kiinnitykset maankäyttömaksujen vakuudeksi	16 000 000,00	16 000 000,00		
-pantit	53 112,85	53 112,85		

Kiinnitysten yhteismäärä

- vakuudeksi annetut kiinnitykset	18 607 237,60	18 618 629,60	3 996 437,00	3 996 437,00
- omassa hallussa olevat kiinnitykset	75 971 500,00	66 853 776,00	22 040 000,00	10 250 000,00

Saman konsernin yritysten puolesta annetut vakuudet:
Takaukset

-omavalkaiset takaukset vuokranmaksun vakuudeksi	10 284 588,17	10 522 306,32	10 284 588,17	10 522 306,32
- muut takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00

Muiden puolesta annetut vakuudet:

Helsingin Osuuskauppa Elannon lisäksi täytetäkausvastuu S-ryhmän logistiikkakeskukset Oy:n nostamiin lainoihin, ensisijaisen vakuuden olleessa yhtiön reaaliomaisuus. Yhtiön osakkaat (pl SOK) ovat antaneet yhtiön nykyisistä ja uusista lainoista täytetäkauksina takaussitoumuksen maksimissaan 524,5 miljoonan euron summalle. Osakkaiden (pl SOK) osuus täytetäkausvastuun kokonaissummasta määräytyy samassa suhteessa kuin osakkaat (pl SOK) ovat omistaneet SOK:n osuuksia yhtiön perustamishetkellä. Helsingin Osuuskauppa Elannon täytetäkausvastuu em. summasta on enintään 104,9 miljoonaa euroa. Ensisijaisen vakuuden arvon oletetaan kattavan nostetun lainan määrän. Edellä mainittuun täytetäkausvastuuseen sisältyvän nostetun päävelan jäljellä oleva kokonaismäärä 31.12.2021 oli 404,5 miljoonaa euroa, josta Helsingin Osuuskauppa Elannon täytetäkausvastuu on 80,9 miljoonaa euroa.

Muut vastuusitoumukset
Leasingvastuut

-seuraavana vuonna maksettavat	55 198,56	51 564,16	6 037,51	0,00
-yli vuoden kuluttua maksettavat	27 745,84	36 571,40	2 528,61	0,00
Yhteensä	82 944,40	88 135,56	8 566,12	0,00

Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu:

Konserni ja Helsingin Osuuskauppa Elanto ovat velvolliset tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisävähenyksiä, jos verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana.

Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu:	14 281 257,94	8 786 616,70	5 738 900,54	3 329 108,68
--	---------------	--------------	--------------	--------------

HOK-Elanto konserni ja Helsingin Osuuskauppa Elanto on velvollinen tarkistamaan vuosina 2012-2021 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2030.

Vuokravastuu
Toimitilojen vuokravastuu

-seuraavana vuonna maksettavat	93 180 020,06	86 802 688,45	2 588 242,02	2 071 845,54
-yli vuoden kuluttua maksettavat	734 409 186,44	625 706 623,59	31 554 221,18	30 126 657,47
	827 589 206,50	712 509 312,04	34 142 463,20	32 198 503,01

Vuokravastuut on ilmoitettu ilman arvonlisäveroa.

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista ja rahoittaa sen toimintaa.

Osakkaat vastaavat ns.Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti Helsingin Osuuskauppa Elannon vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella. HOK- Elanto ei ole merkinnyt S-Voima Oy:n ydinvoimalla tuotetun sähkön hankintaan liittyviä osakkeita. S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuulivoiman tuontantoyhtiöihin omanpääomaneutoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakautuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. Helsingin Osuuskauppa Elannon tilinpäätöshetkeen mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu omanpääomaneutoisen rahoituksen osuudesta on arviolta yhteensä 0,77 miljoonaa euroa.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT
**30. KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVIEN RAHOITUSVAROJEN
KÄYVÄT ARVOT JA KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIA**

	Konserni 2021 Käypä arvo 31.12.2021	Konserni 2020 Taso 1	Osuuskauppa 2021 Taso 2	Osuuskauppa 2020 Taso 3
Osakesijoitukset, noteeratut	3 349 117,50	3 349 117,50		
Osakesijoitukset, noteeraamattomat	394 083,57			394 083,57
Osakerahastot	55 039 694,00	55 039 694,00		
Korkosijoitukset	2 228 212,49	2 228 212,49		
Korkorahastot	129 894 029,00	129 894 029,00		
Yhteensä	190 905 136,56	190 511 052,99	0,00	394 083,57

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konserni on käyttänyt näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä hintalähteenä salkunhoitajien raportteja.

Tason 2 instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittäviltä osin havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon vaan merkittäviltä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa. Taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä.

31. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on hallituksen hyväksymät rahoitusstrategia ja sijoituspolitiikka, jotka määrittelevät rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet ja vastuut Helsingin Osuuskauppa Elannossa ja sen tytäryhtiöissä.

Rahoitusstrategian tavoitteena on varmistaa rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus sekä minimoida rahoitusriskit. Rahoitusstrategia määrittelee myös numeeriset tavoitteet rahoitusriskeille. HOK-Elannon rahoitusriskit muodostuvat pääasiallisesti sijoitustoiminnasta. Konsernilla ei ole ulkoisia korollisia velkoja.

HOK-Elannon pyrkimyksenä on pitkäjänteisellä ja matalariskisellä sijoitustoiminnalla varautua tulevaisuuden muutoksiin. Tavoitteena sijoitustoiminnassa on siten sekä säilyttää sijoitettu pääoma että kasvattaa pääomaa ja saada sille tuottoa ilman, että sijoitusomaisuuteen kohdistuu hallituksen päättämää tasoa suurempi riski. Sijoitustoiminnan riskitasoa määriteltäessä huomioidaan HOK-Elannon konsernitase ja sen erien arvioitu riskitaso. Sijoitustoiminnan riskitasoa säädelään ensisijaisesti määrittelemällä eri sijoitusluokille ns. perusallokaatiot sekä näihin vaihteluvälit (minimi / maksimi). Sijoituskohteen toimiala- tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa HOK-Elannon toimintaperiaatteiden kanssa. Sijoituskohteen tulee noudattaa eettisen ja kestävän kehityksen periaatteita.

Maksuvalmiussalkku koostuu lyhyen aikavälin kassalikviditeetistä, joka sijoitetaan täysimääräisesti lyhytaikaisiin korkosijoituksiin. 31.12.2021 maksuvalmiussalkun varat olivat pankkitileillä. Maksuvalmiussalkun ylittävä varallisuus luokitellaan sijoitussalkkuun. Sijoitussalkun varat sijoitetaan sekä korkoinstrumentteihin (lyhyisiin ja pitkiin) että osakkeisiin. Sijoitussalkun perusallokaatio (eri omaisuuslajien painot ja vaihteluvälit) päivitetään vähintään vuosittain. Perusallokaatioon tehtävät muutokset tulee hyväksyttävä hallituksella.

Konsernin korkoriski	Riskille altis pääoma	1 %-yksikön koron nousun vaikutus tulokseen	1 %-yksikön koron laskun vaikutus tulokseen
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	132 122 241,49	-4 756 400,69	4 756 400,69
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat	97 289 408,39	983 704,02	-983 704,02
Yhteensä	229 411 649,88	-3 772 696,67	3 772 696,67

1 %-yksikön koron vaikutus tulokseen kuvaa vaikutusta seuraavan 12 kuukauden aikana.

Konsernin osakesijoitusten hintariski	Riskille altis pääoma	10 % kurssinousun vaikutus tulokseen	10 % kurssilaskun vaikutus tulokseen
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	58 782 895,07	5 878 289,51	-5 878 289,51

Konsernin valuuttariski	Riskille altis pääoma	10 % kurssinousun vaikutus tulokseen	10 % kurssilaskun vaikutus tulokseen
USD	32 386 848,32	3 238 684,83	-3 238 684,83
SEK	7 239 413,15	723 941,32	-723 941,32
JPY	4 191 239,19	419 123,92	-419 123,92
Muut valuutat yhteensä	21 337 217,72	2 133 721,77	-2 133 721,77
Yhteensä	65 154 718,39	6 515 471,84	-6 515 471,84

HOK-ELANTO KONSERNIN TUNNUSLUVUT 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Liikevaihto milj.euroa	1980,2	2065,3	2125,1	2166,2	2249,8
Liikelylijäämä					
- Milj. euroa	43,7	15,8	5,8	-2,0	5,9
-%:a liikevaihdosta	2,2	0,8	0,3	-0,1	0,3
Ylijäämä ennen veroja					
- Milj. euroa	50,5	12,4	47,0	8,2	24,5
-%:a liikevaihdosta	2,6	0,6	2,2	0,4	1,1
Oman pääoman tuotto-%	6,3	1,3	5,2	1,0	2,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%	8,2	4,4	6,9	1,1	3,4
Omavaraisuusaste, %	74,6	75,9	77,1	76,2	75,9
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen					
- Milj. euroa	68,0	47,8	52,7	120,0	136,4
-%:a liikevaihdosta	3,4	2,3	2,5	5,5	6,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	5537	5912	5952	6094	6310
Palkat ja palkkiot milj. euroa	161,0	169,6	175,4	180,7	186,5

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% =	$\frac{\text{tulos rahoituserien jälkeen} - \text{verot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskim.}}$	*100
Sijoitetun pääoman tuotto-% =	$\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat} - \text{pakolliset varaukset, keskim.}}$	*100
Omavaraisuusaste, % =	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	*100
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen =	pysyvistä vastaavista suoritettu määrä	

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana on laskettu keskiarvona.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

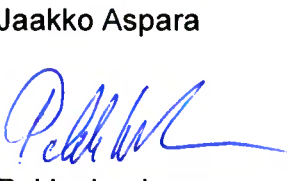
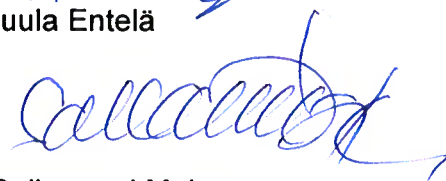
Helsingin Osuuskauppa Elannon jakokelpoinen ylijäämä 31.12.2021 on 561 817 329,18 €.

Osuuskunnan taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Osuuskunnan maksuvalmius on hyvä, eikä alla ehdotettu tilikauden ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan osuuskunnan maksukykyä.

Hallitus ehdottaa, että Helsingin Osuuskauppa Elannon tilikauden 1.1.- 31.12.2021 ylijäämä 13 371 158,48 jätetään edellisten tilikausien ylijäämätilille.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä maaliskuun 14 . päivänä 2022

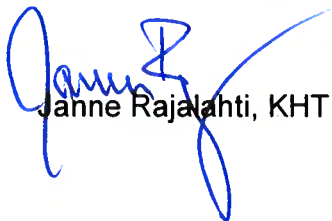
 Veli-Matti Liimatainen Hallituksen puheenjohtaja	 Jaakko Aspara	 Tuula Entelä
 Taru Keronen	 Pekka Laaksonen	 Sallamaari Muhonen
	 Markku Uitto	

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä maaliskuun 16 . päivänä 2022

PricewaterhouseCoopers Oy
tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti, KHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Tositelajin nimi	Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös ja toimintakertomus			Kirjanpitolaian edellyttämä toimintakertomus, tilinpäätös sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista.	Sähköisessä arkistossa
Tase-erittelyt			Pääkirjanpidon mukaiset tase-erittelyt	Sähköisessä arkistossa
Tiliikohtainen tulos- ja taselaskelma			Pääkirjanpidon mukainen tulos- ja taselaskelma.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa. Kaikki Ondemandiin arkistoitavat aineistot on nähtävissä järjestelmästä selaimella.
Tililuettelo			Pääkirjanpidon mukainen tililuettelo.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
Pääkirjanpito			Pääkirjanpitoon kootaan yhteenveto esijärjestelmien tapahtumista.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
Käyttöomaisuuskirjanpito			Käyttöomaisuuteen kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	AA	Käyttöomaisuuskirjaus		
	AF	Poistokirjaukset		
Palkkakirjanpito			Palkkakirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	UG	Palkat Fenixistä		
Ostoreskontra			Ostoreskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	KR	Kuluostolasku		
	KZ	Ostoreskontran maksut		
	OC	Ostolaskut Coupa		
	O1	Coupa jaksotuskirjaukset		
	O2	Coupa jaks. tositteen peruutus		
	OL	AOP-tapahtumavel		
	OP	AOP/bonus valvontalaskut		
	OS	AOP/jäsenh valvontal		
	OX	Kululaskut IP		
	ZQ	Ostoresk tos per		
Myyntireskontra			Myyntireskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	DA	Asiakastosite		
	N3	AOP/jäsenhall. valvontalaskut		
	N6	Massi valvontalaskut		
	NE	AOP/bonus valvontalaskut		
	NF	Korttimaksujen valvontalaskut		
	Z6	Sopimuslaskut		
	Z7	Muut laskut 2		
	ZJ	Viitesuoritukset		
	ZK	Luottotappiot		
	ZL	Muut laskut		
	ZM	Laskutustositteen peruutus		
	ZT	Myyntireskontran tositteen peruutus		
		Pääkirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.		S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
Kirjanpito				
	AB	Tasaukset		
	CO	Sisäisen laskennan kirjaukset		
	S2	Myyntintilitys		
	S3	Rahaliikenne		
	S4	Rahoitus		
	S5	Ostoreskontra		
	S6	Myyntireskontra		
	S7	RPA		
	S9	Muistiot. kons. kump		
	SA	Kirjanpito		
	SB	Vyörytykset		
	U5	Massi KP		
	UA	Rahtiinkin kirjaukset		
	UC	Bonukset		
	UI	Rahoitus		
	UL	TEM Tapahtumat		
	UX	AOP Jäsenhall vien		
	UZ	Rahoituksen purettavat		
	VR	Sijoituskirjaus		
	VS	Sijoitusarvostus		
	ZA	Sis.muistiotositteet		
	ZB	Autom kk kirjaukset		
	ZC	Jaksotukset		
	ZD	Jaksotukset purku		
	ZF	Tiliotekirj.reskontr		
	ZO	Kirjanpitotositteen peruutus		
	ZV	Banking tiliote		
	ZZ	Tiliotekirjaukset		
	Z9	Aico maksumääräys		
		Laskutukseen kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.		S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.

